

Град Нови Сад

ГРАДСКА УПРАВА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

**ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА КОРИШЋЕЊА
СРЕДСТАВА БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ
СРЕДИНЕ ЗА 2018. ГОДИНУ**

март 2019. година

САДРЖАЈ

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ	5
ПЛАНИРАНИ И ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ у 2018. години	5
ПЛАНИРАНИ И ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ	6
РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА 2018. ГОДИНУ	16
I. ПОДСТИЦАЈНИ, ПРЕВЕНТИВНИ И САНАЦИОНИ ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ	16
- <i>Програми и пројекти очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине на јавним површинама на територији Града Новог Сада:</i>	16
1. "Очување и унапређење зеленила у Рачкој улици у Петроварадину"	16
2. "Очување и унапређење зеленила у улици Раде Кончара у Петроварадину"	17
3. "Очување и унапређење зеленила између улица Новосадског сајма, Бранимира Ћосића, Булевара Ослобођења и Булевара Краља Петра I у Новом Саду"	17
4. "Очување и унапређење зеленила простора ограниченог железничком пругом, Роковим потоком и Прерадовићевом улицом до Ливадске улице у Петроварадину"	18
5. "Очување и унапређење зеленила између улица Веселина Маслеше, Јанка Чмелика до улице Фрање Клуза и улице Николе Миркова у Новом Саду"	18
6. "Очување и унапређење зеленила улице Миколe Кочиша у Новом Саду"	19
7. "Очување и унапређење зеленила улице Корнелија Станковића у Новом Саду"	20
8. "Очување и унапређење зеленила између улица Руменачки пут, Авијатичарска, Панчевачка и Облачића Рада у Новом Саду"	20
9. "Очување и унапређење зеленила Улице ослобођења у Руменци"	21
10. "Очување и унапређење зеленила у Радничкој улици у Новом Саду"	22
11. "Очување и унапређење зеленила између улица Епископа Висариона, Душана Васиљева, Марка Миљанова и Београдског кеја у Новом Саду"	22
12. "Очување и унапређење зеленила између улица Душана Васиљева, Козачинског, Епископа Висариона и Београдског кеја у Новом Саду"	23
13. "Очување и унапређење зеленила улице Ђорђа Рајковића у Новом Саду"	24
14. "Очување и унапређење зеленила путног правца Нови Сад-Ченеј"	24
15. "Очување и унапређење зеленила улице Браће Кркљуш у Новом Саду"	25
16. "Очување и унапређење зеленила улице Мише Димитријевић у Новом Саду"	25

17. "Очување и унапређење зеленила улице Народног фронта у Новом Саду"	26
18. "Очување и унапређење зеленила између улица Фрушкогорска, Сунчани кеј, Драге Спасић и Вељка Петровића у Новом Саду"	26
19. "Очување и унапређење зеленила "Каћке петље" у Новом Саду"	27
20. "Очување и унапређење зеленила Булевара Јаше Томић у Новом Саду"	28
21. "Очување и унапређење зеленила на простору између Булевара Јаше Томић, Кисачке улице, железничке пруге и Парка код Железничке станице у Новом Саду"	29
22. "Очување и унапређење зеленила између улица Булевар војводе Степе, Слободана Јовановића, Сељачких буна и Браће Дроњак у Новом Саду"	30
23. "Очување и унапређење зеленила између улица Партизанских база, Браће Дроњак, Булевар Јована Дучића и Булевар Слободана Јовановића у Новом Саду"	30
24. "Очување и унапређење зеленила између улица Родољуба Чолаковића, Милана Јешића Ибре, Ђорђа Никшића Јохана и Булевара Слободана Јовановића у Новом Саду"	31
25. "Продужимо живот јелкама"	32
- <i>Програми и пројекти чишћења и санирања јавних површина на територији Града Новог Сада у функцији заштите животне средине</i>	33
1. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Ковиљ"	33
2. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Боцке"	33
3. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Каћ"	33
4. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Депресија"	33
5. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Слана Бара"	34
6. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Руменка"	34
7. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Бегеч"	34
8. "Чишћење и санирање јавних површина на потезу Футог- Бегеч"	34
9. "Чишћење и санирање јавних површина на потезу Сајлово- Руменка"	35
10. "Чишћење и санирање јавних површина у насељима Мали Београд и Мишин салаш"	35
11. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Адице"	35
12. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Ветерничка рампа"	35
13. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Горње Ливаде"	36
14. "Чишћење и санирање јавних површина у насељима Буковачки плато и Текије"	36

15. "Чишћење и санирање јавних површина дела насеља Сремска Каменица-Чардак".....	36
16. "Чишћење и санирање јавних површина дела насеља Сремска Каменица-Татарско брдо"	36
17. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Југовићево"	37
- Израда "Студије распореда радиоактивних громобрана у граду Новом Саду"	37
II. ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (МОНИТОРИНГ) НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НОВОГ САДА.....	38
1. Праћење стања и прогноза алергогеног аерополена на територији Града Новог Сада.....	38
2. Утврђивање параметара еколошког и хемијског статуса површинских вода на територији Града Новог Сада.....	38
3. Праћење нивоа буке на територији Града Новог Сада	39
4. Праћење квалитета ваздуха на територији Града Новог Сада	39
III. ПРОГРАМИ ЗАШТИТЕ И РАЗВОЈА ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ДОБАРА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НОВОГ САДА.....	41
1. "Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања СП "Каменички парк" за 2018. годину"	41
2. "Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања СП "Футошки парк" за 2018. годину"	42
3. "Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања заштићеним стаблима на територији Новог Сада за 2018. годину"	44
4. "Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања Споменика природе "Парк института у Сремској Каменици" за 2018. годину"	45
IV. ИСТРАЖИВАЧКИ И РАЗВОЈНИ ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ.....	46
V ОБРАЗОВНЕ АКТИВНОСТИ И ЈАЧАЊЕ СВЕСТИ О ПОТРЕБИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	48
VI. ИНФОРМИСАЊЕ И ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА О СТАЊУ И КВАЛИТЕТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	67
1. Штампанье едукативног материјала.....	67
2. Одржавање и иновирање интернет презентације Градске управе за заштиту животне средине	68
VII. ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА	69

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

На основу члана 4. став 1. Одлуке о посебној накнади за заштиту и унапређење животне средине на територији Града Новог Сада ("Службени лист Града Новог Сада", број 13/14), а у вези са чланом 100. став 3. и 5. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-одлука УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др.закон), Градоначелник Града Новог Сада је, по прибављеној сагласности Министарства заштите животне средине број: 401-00-251/2018 од 19. фебруара 2018. године, донео Програм коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине за 2018. годину којим је утврђена намена и начин коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине.

Програм обухвата: подстицајне, превентивне и санационе програме и пројекте; програме и пројекте праћења стања животне средине (мониторинг) на територији Града Новог Сада; програме заштите и развоја заштићених природних добара на територији Града Новог Сада; истраживачке и развојне програме и пројекте, образовне активности и јачање свести о потреби заштите животне средине; информисање и објављивање података о стању и квалитету животне средине и трошкове реализације програма.

Програм коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине за 2018. годину ("Службени лист Града Новог Сада" број 9/18) конципиран је на бази планираних прихода од 273.500.000,00 динара, опредељених Одлуком о буџету Града Новог Сада за 2018. годину ("Службени лист Града Новог Сада", бр. 66/17, 28/18 и 30/18-испр.). На основу динамике прилива средстава у току године планирани су и расходи односно финансирани су они програми и пројекти за које су била обезбеђена финансијска средства.

ПЛАНИРАНИ И ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ у 2018. години

Ред. број	ВРСТА ПРИХОДА	Планирани приходи у дин.	Остварени приходи у дин
1.	Посебна накнада за заштиту и унапређење животне средине	225.000.000,00	267.071.404,11
2.	Накнада за супстанце које оштећују озонски омотач и накнада за пластичне кесе	500.000,00	1.213.630,72
3.	Накнада од емисије SO ₂ , NO ₂ , прашкастих материја и одложеног отпада	1.500.000,00	374.731,70
4.	Нераспоређени вишак прихода из ранијих година - суфицит	1.500.000,00	1.500.000,00
5.	Приходи из буџета Града Новог Сада	45.000.000,00	27.637.158,57
	УКУПНО:	273.500.000,00	297.796.925,10

ПЛАНИРАНИ И ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ

Ред. број	ВРСТА РАСХОДА	Планирани расходи у дин.	Остварени расходи у дин.
I	Подстицајни, превентивни и санациони програми и пројекти	161.790.000,00	161.536.933,11
II	Програми и пројекти праћења стања животне средине (мониторинг) на територији Града Новог Сада	20.000.000,00	3.771.336,00
III	Програми заштите и развоја заштићених природних добара на територији Града Новог Сада	25.000.000,00	24.487.459,76
IV	Истраживачки и развојни програми и пројекти	30.000.000,00	30.000.000,00
V	Образовне активности и јачање свести о потреби заштите животне средине	30.000.000,00	29.990.015,00
VI	Информисање и објављивање података о стању и квалитету животне средине	5.500.000,00	4.192.500,00
VII	Трошкови реализације Програма	1.210.000,00	1.033.646,40
УКУПНО:		273.500.000,00	255.011.890,27

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ у 2018. години (у динарима)	297.796.925,10
ИЗВРШЕНИ РАСХОДИ у 2018. години (у динарима)	255.011.890,27

ФИНАНСИЈСКА РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

I. ПОДСТИЦАЈНИ, ПРЕВЕНТИВНИ И САНАЦИОНИ ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ

Ред. бр.	НАЗИВ ПРОГРАМА - ПРОЈЕКТА	НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА	Износ у динарима
- програми и пројекти очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине на јавним површинама на територији града Новог Сада			
1.	Очување и унапређење зеленила у Рачкој улици у Петроварадину	ЈКП „Градско зеленило“	5.999.734,62
2.	Очување и унапређење зеленила у улици Раде Кончара у Петроварадину	ЈКП „Градско зеленило“	3.496.526,00
3.	Очување и унапређење зеленила између улица Новосадског сајма, Бранимира Ђосића, Булеvara Ослобођења и Булеvara Краља Петра I у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	8.497.358,30
4.	Очување и унапређење зеленила простора ограниченог железничком пругом, Роковим потоком и Прерадовићевом улицом до Ливадске улице у Петроварадину	ЈКП „Градско зеленило“	3.393.930,76
5.	Очување и унапређење зеленила између улица Веселина Маслеше, Јанка Чмелика до улице Фрање Клуза и улице Николе Миркова у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	7.493.303,70
6.	Очување и унапређење зеленила улице Микеле Кочиша у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	7.499.725,03
7.	Очување и унапређење зеленила улице Корнелија Станковића у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	7.298.142,47
8.	Очување и унапређење зеленила између улица Руменачки пут, Авијатичарска, Панчевачка и Облачића Рада у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	4.997.317,38
9.	Очување и унапређење зеленила Улице ослобођења у Руменци	ЈКП „Градско зеленило“	6.995.236,01
10.	Очување и унапређење зеленила у Радничкој улици у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	1.499.998,02
11.	Очување и унапређење зеленила између улица Епископа Висариона, Душана Васиљева, Марка Миљанова и Београдског кеја у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	2.998.344,64
12.	Очување и унапређење зеленила између улица Душана Васиљева, Козачинског, Епископа Висариона и Београдског кеја у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	2.796.109,05
13.	Очување и унапређење зеленила улице Ђорђа Рајковића у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	1.499.629,35
14.	Очување и унапређење зеленила путног правца Нови Сад-Ченеј	ЈКП „Градско зеленило“	10.990.527,89
15.	Очување и унапређење зеленила улице Браће Кркљуш у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	1.997.592,09
16.	Очување и унапређење зеленила улице Мише Димитријевић у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	4.495.546,49
17.	Очување и унапређење зеленила улице Народног фронта у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	6.997.503,63
18.	Очување и унапређење зеленила између улица Фрушкогорска, Сунчани кеј, Драге Спасић и Вељка Петровића у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	2.967.252,73
19.	Очување и унапређење зеленила "Каћке петље" у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	8.499.401,39

Извештај о реализацији Програма коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине за 2018. годину

20.	Очување и унапређење зеленила Булевара Јаше Томић у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	3.699.991,80
21.	Очување и унапређење зеленила на простору између Булевара Јаше Томић, Кисачке улице, железничке пруге и Парка код Железничке станице у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	4.996.521,53
22.	Очување и унапређење зеленила између улица Булевар војводе Степе, Слободана Јовановића, Сељачких буна и Браће Дроњак у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	3.499.003,95
23.	Очување и унапређење зеленила између улица Партизанских база, Браће Дроњак, Булевар Јована Дучића и Булевар Слободана Јовановића у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	2.998.522,19
24.	Очување и унапређење зеленила између улица Родољуба Чолаковића, Милана Јешића Ибре, Ђорђа Никшића Јохана и Булевара Слободана Јовановића у Новом Саду	ЈКП „Градско зеленило“	5.084.971,51
25.	Продужимо живот јелкама	ЈКП „Градско зеленило“	1.912.076,98
- програми и пројекти чишћења и санирања јавних површина на територији Града Новог Сада у функцији заштите животне средине			
1.	Чишћење и санирање јавних површина у насељу Ковиљ	ЈКП „Чистоћа“	3.470.292,00
2.	Чишћење и санирање јавних површина у насељу Боцке	ЈКП „Чистоћа“	892.881,60
3.	Чишћење и санирање јавних површина у насељу Каћ	ЈКП „Чистоћа“	5.981.152,80
4.	Чишћење и санирање јавних површина у насељу Депресија	ЈКП „Чистоћа“	1.219.428,00
5.	Чишћење и санирање јавних површина у насељу Слана Бара	ЈКП „Чистоћа“	1.600.060,80
6.	Чишћење и санирање јавних површина у насељу Руменка	ЈКП „Чистоћа“	3.536.292,00
7.	Чишћење и санирање јавних површина у насељу Бегеч	ЈКП „Чистоћа“	2.576.860,80
8.	Чишћење и санирање јавних површина на потезу Футог- Бегеч	ЈКП „Чистоћа“	1.087.428,00
9.	Чишћење и санирање јавних површина на потезу Сајлово- Руменка	ЈКП „Чистоћа“	627.429,60
10.	Чишћење и санирање јавних површина у насељима Мали Београд и Мишин салаш	ЈКП „Чистоћа“	3.371.887,20
11.	Чишћење и санирање јавних површина у насељу Адике	ЈКП „Чистоћа“	3.666.290,40
12.	Чишћење и санирање јавних површина у насељу Ветерничка рампа	ЈКП „Чистоћа“	1.916.860,80
13.	Чишћење и санирање јавних површина у насељу Горње Ливаде	ЈКП „Чистоћа“	2.576.860,80
14.	Чишћење и санирање јавних површина у насељима Буковачки плато и Текије	ЈКП „Чистоћа“	994.389,60
15.	Чишћење и санирање јавних површина дела насеља Сремска Каменица- Чардак	ЈКП „Чистоћа“	1.784.860,80
16.	Чишћење и санирање јавних површина дела насеља Сремска Каменица- Татарско брдо	ЈКП „Чистоћа“	792.429,60
17.	Чишћење и санирање јавних површина у насељу Југовићево	ЈКП „Чистоћа“	2.339.260,80
- израда "Студије радиоактивних громобрама у граду Новом Саду"			498.000,00
УКУПНО:			161.536.933,11

II. ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (МОНИТОРИНГ) НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НОВОГ САДА

Ред. бр.	НАЗИВ ПРОГРАМА - ПРОЈЕКТА	НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА	Износ у динарима
1.	Праћење стања и прогноза алергеног аерополена на територији Града Новог Сада	Природно – математички факултет – Универзитет у Новом Саду	939.600,00
2.	Утврђивање параметара еколошког и хемијског статуса површинских вода на територији Града Новог Сада у 2018. години	Институт за јавно здравље Војводине	884.158,00
3.	Праћење нивоа буке на територији Града Новог Сада	Институт Ватрогас ДОО, Нови Сад	248.400,00
4.	Праћење квалитета ваздуха на територији Града Новог Сада	Институт за јавно здравље Војводине	1.699.178,00
УКУПНО:			3.771.336,00

III. ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ ЗАШТИТЕ И РАЗВОЈА ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Ред. бр.	НАЗИВ ПРОГРАМА - ПРОЈЕКТА	НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА	Износ у динарима
1.	Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања СП "Каменички парк" за 2018. годину	ЈКП „Градско зеленило“	14.043.623,30
2.	Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања СП "Футошки парк" за 2018. годину	ЈКП „Градско зеленило“	8.554.095,26
3.	Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања заштићеним стаблима на територији Новог Сада за 2018. годину	ЈКП „Градско зеленило“	889.741,20
4.	Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања Споменика природе "Парк института у Сремској Каменици" за 2018. годину	Установа заједничких послова института у Сремској Каменици	1.000.000,00
УКУПНО:			24.487.459,76

IV. ИСТРАЖИВАЧКИ И РАЗВОЈНИ ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ

1.	"Дигитална биеколошка основа Футошког парка као део катастра зелених површина Новог Сада"	Универзитет у Београду, Шумарски факултет	3.500.000,00
2.	"Израда модела прорачуна емисије гасова са ефектом стаклене баште за различите сценарије управљања отпадом у граду Новом Саду"	Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука	1.500.000,00
3.	"Економска обележја производње електричне и топлотне енергије из биогаса"	Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет Нови Сад	700.000,00
4.	" 'NS MOSS' - Примена маховина у успостављању континуираног мониторинга тешких метала у ваздуху на територији града Новог Сада"	Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет	600.000,00
5.	"Пилот пројекат: WEB апликација за аутоматско картирање амброзије на	Универзитет у Новом Саду, Природно-математички	490.000,00

	територији Града Новог Сада"	факултет	
6.	"ПРОЦЕНА РИЗИКА ЕКОСТАТУСА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НОВОГ САДА У ОКОЛИНИ ДЕПОНИЈЕ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА"	Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука	500.000,00
7.	"Управљање оптималним режимом експлоатације бунара за водоснабдевање града Новог Сада при различитим хидролошким условима као последицом климатских промена"	Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет	900.000,00
8.	"Процена ризика од појаве поплавних таласа и предлог адаптационих решења за третман комуналних отпадних вода града Новог Сада"	Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука	1.000.000,00
9.	"Студија зависности густине и врсте саобраћаја на емисију буке на изабраном путном правцу у Новом Саду"	Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука	2.900.000,00
10.	"Примена агротехничких мера и сетва одабраних травних смеша као техничко-биолошка мера борбе против инвазивних и алергених биљака"	Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет Нови Сад	760.000,00
11.	"Успостављање мониторинга земљишта на присуство карантинских, алергених и инвазивних биљних врста у урбаним и семиурбаним зонама Града Новог Сада"	Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет Нови Сад	760.000,00
12.	"Процена ризика на животну средину проширене листе токсичних и емергентних полутаната у отпадној и површинској води код Новог Сада 2"	Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука	640.000,00
13.	"Оцена утицаја мера енергетске ефикасности на објектима јавне намене у Граду Новом Саду на смањење климатских промена"	Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука	750.000,00
14.	"Анализа економских инструмената за финансирање животне средине на територији Града Новог Сада са предлогом за њихово унапређење"	Институт економских наука у Београду	1.800.000,00
15.	"Утврђивање честичног аерозагађења на дечијим игралиштима као допринос заштити и унапређењу стања животне средине на територији Града Новог Сада"	Универзитет привредна академија у Новом Саду, Факултет за економију и инжењерски менаџмент у Новом Саду	3.000.000,00
16.	"Ниво испуњености обавеза Града Новог Сада утврђених Законом о заштити животне средине и осталим посебним законима у овој области"	Универзитет Привредна академија, Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду	3.000.000,00
17.	"Интеграција адаптација и митигација климатских промена у секторске локалне политике"	Универзитет Сингидунум, Факултет за примењену екологију „Футура“ у Београду	1.500.000,00
18.	"ВЕТЕРИНАРСКО САНИТАРНА И ТЕХНОЛОШКА КОНЦЕПЦИЈА НЕШКОДЉИВОГ УКЛАЊАЊА СПОРЕДНИХ ПРОИЗВОДА ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НОВОГ САДА"	Научни институт за ветеринарство "Нови Сад" у Новом Саду	1.000.000,00
19.	"'Зелени лековити зид': испитивање фитофармаколошког потенцијала медитеранског смиља (<i>Helichrysum italicum</i>) узгајаног на зеленом зиду у урбаним условима"	Универзитет привредна академија у Новом Саду, Фармацеутски факултет	800.000,00

20.	"Интегрисани мониторинг система еколошке безбедности и рана превенција ризика у животној средини"	Универзитет Сингидунум, Факултет за примењену екологију „Футура“ у Београду	700.000,00
21	"Удео угљеник (IV) оксида у ваздуху зелених паркова Новог Сада у функцији очувања животне средине"	Универзитет привредна академија у Новом Саду, Факултет за економију и инжењерски менаџмент у Новом Саду	2.000.000,00
22.	"Аутоматизација система за анализу нивоа еколошке свести студената у Новом Саду"	Универзитет "УНИОН - НИКОЛА ТЕСЛА" у Београду, Факултет за спорт	1.200.000,00
УКУПНО:			30.000.000,00

V. ОБРАЗОВНЕ АКТИВНОСТИ И ЈАЧАЊЕ СВЕСТИ О ПОТРЕБИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Ред. бр.	НАЗИВ ПРОГРАМА - ПРОЈЕКТА	НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА	Износ у динарима
1.	"WATER FEST 2018"	Инжењери заштите животне средине	390.000,00
2.	"Потрага за природом"	Покрет горана Новог Сада	360.000,00
3.	" 'Екологија и зелена енергија' - филм за ђаке основних школа и серијал прилога у емисији Екобаланс"	ЕКО-ГЕА	230.000,00
4.	"Чепом до осмеха"	Хуманитарно еколошка организација "Чепом до осмеха"	260.000,00
5.	"ЕНЕРГЕТСКА АВАНТУРА"	Еколошко удружење грађана "Зелено питање"	240.000,00
6.	"Green Fashion"	Удружење "АСИСТЕНТ"	180.000,00
7.	" 'ЕКОЛИСТ'-информативно гласило (бр. 63 и 64)"	"Институт за одрживи развој и заштиту животне средине Зелени круг"	170.000,00
8.	" 'Водич кроз екологију и науку'-ТВ емисија"	"Удружење љубитеља и мајстора уметности, вештина и теорија уметности и наука Арс Академија"	250.000,00
9.	„Извиђачи и градске птице“	Одред извиђача "Иво Лола Рибар"	340.000,00
10.	"Паметно рециклирај"	"Едукативни грађански центар"	340.000,00
11.	"УРБАНИ ПОВРТАРИ"	Друштво "РАСПУСТИЛИШТЕ"	200.000,00
12.	"Документарни тв серијал 'Зелена патрола на делу' "	Војвођанска зелена иницијатива	160.015,00
13.	"Реци Не кеси од платике!"	"Одрасти здраво"	310.000,00
14.	"Вода за све"	"Алма Монс Еко"	240.000,00
15.	"Екологија у срцу"	"Оаза здравља"	280.000,00
16.	"Зелена Европа - Зелена Србија"	"Зелена долина"	330.000,00
17.	"Еколошка конференција 'Суочавање'"	Студентска асоцијација Универзитета у Новом Саду	278.000,00
18.	"Аспекти заштите земљишта, воде и ваздуха код употребе моторних уља на пољопривредним машинама на подручју Новог Сада"	Удружење за заштиту права потрошача "Просперитет" - Нови Сад	290.000,00

19.	"заштита животне средине и грађани"	Развојна иницијатива	350.000,00
20.	"ФАРМАЦЕУТИЦИ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ"	"Центар за еко-иновације и очување екосистема Војводине"	180.000,00
21.	"ЕКОЛОШКА МРЕЖА У ШКОЛАМА"	"НЕЦ"	330.000,00
22.	"Садимо и чистимо, на будућност мислимо"	"Театар младих Мишоловка"	250.000,00
23.	"Енергетска ефикасност на УНС (теорија и пракса као шанса)"	Заједница организација студената екологије и заштите животне средине	275.000,00
24.	"Нови Сад кроз зелени објектив 2018"	Центар за омладински и друштвени развој "RES POLIS"	340.000,00
25.	"Природом кроз Србију"	"Друштво за промоцију природе Србије"	340.000,00
26.	"БРАЊЕ И УПОТРЕБА ЛЕКОВИТОГ БИЉА ФРУШКЕ ГОРЕ"	"Ultrawell центар за психофизички баланс"	290.000,00
27.	"Ухвати се за сламку!"	Институт за омладинске политике	340.000,00
28.	"Еко бојанка III - путујмо кроз време"	Еколошко удружење "ЗЕЛЕНИ САД"	340.000,00
29.	"Семинар 'Заштитимо Дунавску регију' "	Новосадски институт за спорт и туризам	320.000,00
30.	"ЕКО ТУРА"	Омладинска Организација "Red Line"	290.000,00
31.	"Зелено лице моје Каменице"	"Позитива"	220.000,00
32.	"Приоритетне акције за смањење оптерећења животне средине од стране неформалног рециклирања електронског и електричног отпада (ЕЕ отпада) у Новом Саду"	БЕЗ ОТПАДА	340.000,00
33.	"Сарађујем - не загађујем"	Савез Студената Универзитета у Новом Саду	310.000,00
34.	"Упознај зелену страну општине"	Удружење "Проактивна омладина Ковиља"	320.000,00
35.	"Вртић без отпада"	Удружење новинара "ЕКО ВЕСТ"	170.000,00
36.	"Врабац није само симбол"	Хиперион	300.000,00
37.	"Еко свест је већа уз Рибарац без смећа!"	"ГрееНС"	350.000,00
38.	"Упознај Дунав, помози природи"	Удружење грађана "НОВИ САД"	180.000,00
39.	"Јачање свести грађана у борби против Амброзије"	УДРУЖЕЊЕ ЕКОНС ТИМ	350.000,00
40.	"Свет зелених око нас"	"Удружење ПроАкта"	250.000,00
41.	"Зелена мета"	Удружење грађана "Салида"	200.000,00
42.	"Очисти двориште вртића јер ће нам бити лепше"	УДРУЖЕЊЕ "МАЛИ ЉУДИ-ВЕЛИКА ОДГОВОРНОСТ"	259.000,00
43.	"Едукација - екологизација"	Удружење "LIBERTAS"	265.000,00
44.	"Промовисање вредности циркуларне економије у сврху заштите и унапређења животне средине"	УДРУЖЕЊЕ ЛОКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА	310.000,00
45.	"Одрживе заједнице"	Удружење "Центар за развој"	277.000,00
46.	"Учимо да чувамо"	Омладински центар Нови Сад	350.000,00
47.	"Еколошка изузетност"	Регионални центар за	320.000,00

Извештај о реализацији Програма коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине за 2018. годину

		експертизу у образовању за одрживи развој Војводине	
48.	"Папирне кесе"	ГРАЂАНИН	320.000,00
49.	"Еко торба"	"Алфа ЗН"	350.000,00
50.	"Заштићена стабла Новог Сада"	"Иницијатива за одрживост-Артио"	300.000,00
51.	"Правилно збрињавање амбалажног отпада, пестицида и контрола исправности уређаја за апликацију пестицида у сврху заштите животне средине"	ЦЕНТАР ЗА АФИРМАЦИЈУ И РАЗВОЈ	320.000,00
52.	"Новосадска зелена иницијатива"	УДРУЖЕЊЕ "ИНИЦИЈАТИВА МЛАДИХ НОВОСАЂАНА"	320.000,00
53.	"Уметност очувања природе - едукација деце и младих о позитивном и одговорном коришћењу енергије"	"ЕДУКАТИВНО-ИСТРАЖИВАЧКИ ИНСТИТУТ"	290.000,00
54.	"Пробуди се, мисли еколошки"	УДРУЖЕЊЕ НОВОСАДСКА ФАБРИКА ЗНАЊА	310.000,00
55.	"Рециклажа као пословна шанса",	"Послови за младе"	330.000,00
56.	"Искључи то, човече!"	УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА "Youth Fest"	320.000,00
57.	"МАЛИ НАПОР, ВЕЛИКИ ДОПРИНОС"	"Асоцијација зелених"	340.000,00
58.	"ПРОМОЦИЈА ИНДИВИДУАЛНОГ ДОПРИНОСА ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ"	"Центар за примену дигиталних технологија"	320.000,00
59.	"ЦЕРКИН-ов волонтерски Еко камп Петроварадинска тврђава 2018"	Центар за ревитализацију културно историјског наслеђа	300.000,00
60.	"Екологија за све - подизање јавне свести о штетности издувних гасова"	Удружење грађана "ПО МЕРИ ГРАЂАНА"	330.000,00
61.	"ЧИСТ ГРАД - ЛЕП ГРАД"	Удружење грађана ИДЕАЛ	310.000,00
62.	"ЧИСТО ПОЉЕ"	"ЕКО ФОРУМ СРБИЈЕ"	170.000,00
63.	"Значај обновљивих извора енергије"	УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА ЗЕЛЕНА ДУГА	350.000,00
64.	"Чувајмо благодети природе"	Новосадска женска иницијатива	320.000,00
65.	"Унапређење заштите животне средине кроз ефикасније управљање чврстим отпадом"	Млади за Ковилъ	310.000,00
66.	"ПРИРОДА И МИ - ЈЕДНО"	"ЦЕНТАР ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ МЛАДИХ"	300.000,00
67.	"Правац еколошке мисли"	Студентска асоцијација Филозофског факултета	260.000,00
68.	"Зелена инфраструктура (еколошка инфраструктура у градовима)"	Удружење "НС ЕКО ГРАНА"	350.000,00
69.	"Рециклирати смеће није умеће!"	УДРУЖЕЊЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ОБРАЗОВАЊА "ОБРАЗОВНИ САВЕТНИК"	270.000,00
70.	"Заштити природу - одлажи отпад"	"Асоцијација студената струковних студија Војводине"	330.000,00
71.	" 'Шеруј' за чистији Нови Сад"	"ЕКО ПОЛИС"	248.000,00
72.	"Хоћу, иако више нисам млад"	"СРЦЕМ ЗА СВЕ"	350.000,00
73.	"Обновљиви извори енергије - услов опстанка"	Удружење грађана и грађанки "Маргина"	350.000,00

Извештај о реализацији Програма коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине за 2018. годину

74.	"Негативни утицаји амброзије на здравље и квалитет живота и важност зелених површина"	ЗЛАТНА ЗЕМЉА	350.000,00
75.	"Едукативни постер - индекс загађивача животне средине"	"Клуб љубитеља Новог Сада" Нови Сад, Железничка 42	250.000,00
76.	"Значај и улога ветрозаштитних појасева"	"Лествица НС"	350.000,00
77.	"Уштеди енергију"	УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА "ВИРИДИ НОВИ САД"	350.000,00
78.	"Град Нови Сад Чува Воду"	Регионални центар за приговор савести Војводине - Chill out	350.000,00
79.	"Очување животне средине кроз едукацију о обновљивим изворима енергије"	Удружење грађана "Арти"	320.000,00
80.	"Бука (Загађење буком и како се заштитит од буке)"	"Центар за Инклузивну Обуку и Рекреацију особа са инвалидитетом"	300.000,00
81.	"Едукација сакупљача и мапирање откупљивача секундарних сировина"	"ЕДИСАЦ НЕОПЛАНТА"	290.000,00
82.	"Управљање ситним отпадом"	УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА ПРИРОДНО СТАНИШТЕ	280.000,00
83.	"Здрава животна средина као идеал ЕУ"	Центар за развој слободног друштва	340.000,00
84.	"ЗЕЛЕНО У НАМА И ОКО НАС"	УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА ФОКУС	350.000,00
85.	"Еко-учионица 2018"	УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА ДРУШТВЕНА РЕАКЦИЈА	350.000,00
86.	"ЕКО JUNACI"	Удружење грађана "ДОБИТНИК"	250.000,00
87.	"Малци воле Нови Сад, и труде се да буде чистији град!"	УДРУЖЕЊЕ "ЛАЈФ"	253.000,00
88.	"Грађани и управљање отпадом"	АРГО	310.000,00
89.	"Заштита животне средине и напуштени љубимци у Новом Саду"	Зелена мера	350.000,00
90.	"Симболи и ознаке на амбалажи"	Актио	350.000,00
91.	"Значај рециклаже"	"Сунце ЦН"	350.000,00
92.	"Екомлад"	ЕДУКАТИВНО ИСТРАЖИВАЧКИ ЦЕНТАР АВАЛОН	320.000,00
93.	"Здраво размишљај, у складу са природом живи"	"ОмладинацНС"	350.000,00
94.	"ПАРКОВИ ПО МЕРИ"	"Центар за иницијативе и стратегије"	350.000,00
95.	"Вода! Загађивање воде и елиминација узрока"	ПОШТОВАОЦИ ПРИРОДЕ	350.000,00
96.	"Очување животне средине као комунални проблем"	Центар за развој комунално стамбеног система	290.000,00
97.	"Чиста природа - здраво становништво"	Организација за младе	310.000,00
98.	"МИСЛИ ЧИСТО"	УНИЈА МЛАДИХ СРБИЈЕ	340.000,00
99.	"Компостирање кућног отпада"	Удружење грађана "ФАБРИКА ЗНАЊА И ОЧУВАЊА"	255.000,00
100.	"ЕКОЛОШКА ЕДУКАЦИЈА Лични избор или потреба сваког појединца"	УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА ЗЕЛЕНИ ЗИД	350.000,00
		УКУПНО:	29.990.015,00

VI. ИНФОРМИСАЊЕ И ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА О СТАЊУ И КВАЛИТЕТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Ред. бр.	НАЗИВ ПРОГРАМА - ПРОЈЕКТА	НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА	Износ у динарима
1.	Штампање едукативног материјала	SAJNOS DOO NOVI SAD, Нови Сад	2.200.500,00
2.	Реконструкција и одржавање Интернет презентације Градске управе за заштиту животне средине	NO Solutions Development DOO, Нови Сад	1.992.000,00
УКУПНО:			4.192.500,00

VII. ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Ред. бр.	НАЗИВ	НОСИЛАЦ	Износ у динарима
1.	Огласи у "Дневнику" за конкурсе	Градска управа за заштиту животне средине	36.504,00
2.	Закуп изложбеног простора на Међународним сајмовима "ЛОРИСТ" - "САЈАМ ЕКОЛОГИЈЕ"	Градска управа за заштиту животне средине	998.640,00
УКУПНО:			1.033.646,40

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

I. ПОДСТИЦАЈНИ, ПРЕВЕНТИВНИ И САНАЦИОНИ ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ

- Програми и пројекти очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине на јавним површинама на територији Града Новог Сада:

1. "Очување и унапређење зеленила у Рачкој улици у Петроварадину"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Улица Рачког налази се у јужном и југоисточном делу Петроварадина, простирући се од Прерадовићеве улице до петље "Мишелук" и чинећи саставни део државног пута I реда М-21. У северном делу улице Рачког (од Прерадовићеве улице до раскрснице са Буковачким путем) доминира индивидуално становање, док у јужном делу (од раскрснице са Буковачким путем до петље "Мишелук" преовладавају индивидуални стамбено-пословни објекти са комерцијалним садржајем у приземном делу.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине, у оквиру припремних радова, уклоњено је 48 стабала, извађено 48 пањева, орезано укупно 40 стабала лишћара и четинара, уклањено је самоникло шибље на равним површинама (72 m²) и на косинама (328 m²), а извршени су и земљани радови транспорта 17 m³ неплодне земље и шута. У оквиру радова на садњи, засађено је 102 дрворедне саднице и то 91 комад округластог јасена (*Fraxinus excelsior 'Globosa'*) и 11 комада округластог багрема (*Robinia pseudoacacia 'Globosa'*), као и 70 садница шибља (*Hibiscus syriacus*), а подигнуто је и 7 m жива ограда садњом 63 саднице лигуструма (*Ligustrum ovalifolium*). Активности у оквиру категорије дрвећа, шибља и живе ограде обухватале су копање садних јама димензија 1x1x1 m и 0,4x0,4x0,4 m, копање 7 m канала за садњу, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање.

Извршена је реконструкција уништеног травњака ручном сетвом са изменом земље у слоју од 20 cm на површини од 171 m².

Извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад потврђено је да су реализоване активности, осим малчирања, извршене у целости, на планирани начин и у уговореном року.

2. "Очување и унапређење зеленила у улици Раде Кончара у Петроварадину"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

На источном ободу Петроварадина налази се улица Раде Кончара. На западној, парној страни предметне улице, смештени су индивидуални стамбени објекти, а на њеној источној страни нема изграђених стамбених објекта. Од јавних овјеката, на источној страни улице, налази се Спортски центар "Петроварадин", који садржи спортске терене и теретану на отвореном простору, дечије игралиште и новоизграђени објекат-спортску халу. У позадини СЦ "Петроварадин" је железничка пруга. У оквиру изградње спортске хале, у делу улице Раде Кончар, изграђен је паркинг простор и постављена јавна расвета.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине уклоњено је 11 стабала, извршено је површинско вађење пањева, орезано је 25 крошњи дрвећа, уклањено је самоникло шибље на 10640 m² равне површине и на 5250 m² косине, засађено 27 стабала округластог багрема (*Robinia pseudoacacia 'Globosa'*). Одабир врста за садњу је извршен у складу са присутном надземном инфраструктуром и на начин да крошња зеленила не угрози ваздушне електроводе. Активности на садњи лишћарског дрвећа обухватале су копање одговарајућих садних јама, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. Након садње извршено је малчирање на укупној површини од 27 m².

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

3. "Очување и унапређење зеленила између улица Новосадског сајма, Бранимира Ћосића, Булевара Ослобођења и Булевара Краља Петра I у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Стамбени вишеспратни блок између улица Новосадског сајма, Бранимира Ћосића, Булевара Ослобођења и Булевара краља Петра I, у насељу Сајмиште, у западном делу Новог Сада је изграђен у другој половини XX века. У предметном блоку од институција од јавног значаја смештен је Прекршајни суд, вртић ПУ "Радосно детињство", а у непосредној близини је смештена Клиника за гинекологију и акушерство КЦ Војводине.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је уклањање 63 стабла, вађење пањева, орезивање 366 стабала, уклањање прераслог шибља са 302 m² површине, транспорт неплодне земље и шута у количини од 3 m³ и хумузирање плодном земљом (4 m³ плодне земље) у слоју од 15-25 cm. У оквиру радова на садњи, засађено је 129 садница дрвећа: јапански јавор 6 комада, пирамидални граб 16 комада, коерлеутерија 9 комада, руј 6 комада, зелкова 7 комада, жалосна форма јасена 4 комада, ликвидамбар 7 комада, лириодендрон 2 комада, пирамидални багрем 2 комада, софора 3 комада, јоргован 1 комад, дивљи кестен 4 комада, пирамидални јасен 8 комада, украсна трешња 6 комада, жалосна форма софоре 3 комада, сорбус 6 комада, липа 22 комада, котинус 3 комада, магнолија 6 комада, атлански кеदार 1 комад и туја 7 комада. Извршена је уградња цеви за заливање за 5 стабала, за 2 стабла су уграђене полипропиленске цеви, а за 5 стабала у паркингу је уграђена метална заштита. Подигнута је жива ограда у дужини од 9 m садњом 81 саднице лигуструма. Засађено је 25 садница шибља (евонимуса). Све засађене саднице су измалчиране (дрвеће површина 129 m², а шибље и жива ограда 10 m²). Активности на садњи дрвећа, живе ограде и шибља обухватале су копање одговарајућих садних јама и канала, радове на садњи, анкерисање

са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. Реконструисан је уништени травњак ручном сетвом са изменом земље у слоју од 20 cm (32 m²) и са изменом земље у слоју од 10 cm (828 m²). За потребе проширивања отвора у паркингу око 20 дрворедних садница отворено је 29 m² растер елемената и постављено 74 m ивичњака димензија 50x25x10 cm. Израђена је и постављена 1 парковска клупа Рустик, 1 дрвена корпа за отпатке са лименим улошком и 95 металних стубића висине 100 cm, пречника 2 цола.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

4. "Очување и унапређење зеленила простора ограниченог железничком пругом, Роковим потоком и Прерадовићевом улицом до Ливадске улице у Петроварадину"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Простор дефинисан железничком пругом, Роковим потоком и делом Прерадовићеве улице до Ливадске улице налази се у јужном делу Петроварадина и познат је и под називом "Блок 8".

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине уклоњено је укупно 65 стабала; ручно извађени пањеви откопавањем и пресецањем жила; уклоњено шибље уз ангажман ПК радника и рад моторне тестере; орезано укупно 187 стабала лишћара (орезане крошње дрвећа уклањањем сувих и оштећених грана без и са употребом дизалице и орезане тополе и брест прикраћивањем крошње) уз утовар и одвоз биљног отпада и крчење самоникле вегетације на 107 m² равне површине. У оквиру активности на садњи зеленила, засађено је 33 стабла (30+3) у одговарајуће садне јаме: липа (*Tilia americana*) 9 комада, копривић (*Celtis australis*) 12 комада, украсни глог (*Crataegus lavalleyi* 'Paul s Scarlet') 2 комада, тулипановац (*Liriodendron tulipifera*) 2 комада, пирамидални храст (*Quercus robur* 'Fastigiata') 5 комада и украсна јабука (*Malus purpurea*) 3 комада. У оквиру категорије шибља засађено је 120 комада садница хибискуса (*Hibiscus syriacus*). Активности на садњи лишћарског дрвећа и на садњи шибља обухватале су копање одговарајућих садних јама, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање.

Израђен је и постављен мобилијар: 3 клупе типа Рустик и 7 дрвених корпи за отпатке са металним улошком.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

5. "Очување и унапређење зеленила између улица Веселина Маслеше, Јанка Чмелика до улице Фрање Клуза и улице Николе Миркова у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

У насељу Детелинара у северозападном делу Новог Сада налази се стамбени блок дефинисан улицама Веселина Маслеше, Јанка Чмелика до улице Фрање Клуза и улице Николе Миркова. Предмет реализације пројекта су биле јавне зелене површине које окружују вишеспратнице тзв. "блоковско зеленило", као и зелене површине у оквиру регулације улице са индивидуалним становањем (улично зеленило).

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине, у оквиру припремних радова, уклоњено је 60 стабала, извађено 63 пања, орезано укупно 99

стабала лишћара и четинара, прикраћена крошња једног јаблана, уклоњено прерасло шибље са 148 m² површине и транспортовано 7 m³ неплодне земље и шута. У оквиру радова на садњи, засађено је 152 саднице: липа (*Tilia argentea*) 36 ком, јасен (*Fraxinus excelsior*) 5 ком, дивљи кестен (*Aesculus hippocastanum*) 13 ком, копривић (*Celtis australis*) 30 ком, украсна трешња (*Prunus fruticosa* 'Globosa') 4 ком, пауловнија (*Paulownia tomentosa*) 6 ком, црвенолисна шљива (*Prunus pissardii*) 9 ком, јапанска трешња (*Prunus serrulata* 'Kanzan') 5 ком, лириодендрон (*Liriodendron tuipifera*) 7 ком, црвенолисна јабука (*Malus purpurea*) 5 ком, жалосни брест (*Ulmus montana* 'Pendula') 6 ком, пирамидални јасен (*Fraxinus excelsior* „Pyramidalis") 21 ком, руж (*Rhys typhina*) 1 ком, ликвидамбар (*Liquidambar styraciflua*) 2 ком и вајмутов бор (*Pinus strobus*) 2 комада. Уграђене су цеви за заливање (дренажне цеви) за 12 стабала, док су код 17 стабала, чији би кореном систем могао да угрози подземну инфраструктуру, уграђене полипропиленске цеви. Извршена је садња 350 комада шибља врста: хибискус (*Hibiscus syriacus*) 65 комада, филаделфус (*Philadelphus coronarius*) 84 комада и суручица (*Spiraea bumalda*) 201 комад. Извршено је и малчирање шибља на површини од 108 m². Активности на садњи дрвећа и шибља обухватале су копање одговарајућих садних јама, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. Извршена је реконструкција уништеног травњака на површини од 818 m².

За потребе садње дрвећа у оквиру постојећег паркинг простора извршено је отварање отвора у растер елементима (18 m²) и поставка ободног ивичњака димензија 50x25x10 cm укупне дужине 44 m. Постављено је 40 комада металних стубића висине 100 cm, пречника 2 цола.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

6. "Очување и унапређење зеленила улице Микеле Кочиша у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Улица Микеле Кочиша налази се у насељу Сајмиште у западном делу Новог Сада.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је, у оквиру припремних радова, уклањање 8 стабала, вађење 9 пањева, орезивање 30 стабала лишћара (11 стабала пречника крошње 6-8 m, 13 стабала пречника крошње преко 8 m и орезивање 6 стабала јаблана прекраћивањем крошње на 1/3–1/2 висине) и утоварен је и превезен биљни отпад. Извршено је и крчење 5100 m² самоникле вегетације на равним површинама, као и чишћење 5600 m² терена. У оквиру радова на садњи, засађене су 44 саднице дрвећа (5 комада у садне јаме димензија 1x1x1 m и 39 комада у садне јаме димензија 0.8x0.8x0.8 m) следећих врста: липа (*Tilia americana*) 5 комада и кугласти јасен (*Fraxinus excelsior* "Globosa") 39 комада и 224 саднице шибља (*Spiraea japonica* "Gold Flame"). Активности на садњи лишћарског дрвећа и шибља су обухватале копање одговарајућих садних јама, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. Све засађене саднице дрвећа (површина 44 m²) и саднице шибља (површина 32 m²) су измалчиране малчом од коре четинара. Извршена је реконструкција уништеног травњака ручном сетвом са изменом земље у слоју од 10 cm на површини од 679 m² као и израда и поставка 4 парковске клупе Рустик и 3 дрвене корпе за отпатке са металним улошком.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

7. "Очување и унапређење зеленила улице Корнелија Станковића у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Улица Корнелија Станковића, у насељу Детелинара, у северозападном делу Новог Сада представља изузетно прометну саобраћајницу са великим бројем теретних возила.

Улога тампон зоне зеленила, у саобраћајној инфраструктури, посебно је важна јер оно врши апсорпцију издувних гасова, честица прашине и чађи и смањује буку чији је извор директно саобраћај.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је уклањање укупно 60 стабала у отежаним условима уз употребу дизалице и вађење 60 пањева ручним откопавањем и пресецањем жила; транспортовано је 316 m³ неплодне земље и шута до депоније; засађено је 66 дрворедних садница: 63 комада ликвидамбара (*Liquidambar styraciflua*) и 3 комада округластог јасена (*Fraxinus excelsior* 'Globosa'); засађено је 387 комада шибља врста: *Lonicera pileata* 69 комада, *Spiraea japonica* 72 комада, *Spiraea bumalda* 18 комада, *Symphoricarpos albus* 93 комада и *Cydonia japonica* 135 комада. Активности у оквиру категорије дрвећа и шибља обухватале су копање одговарајућих садних јама, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. Након садње дрвећа и шибља извршено је малчирање 144 m² површине око дрвећа и 513 m² површине око шибља. За заштиту дрворедних садница уграђено је 66 комада заштите дебла поставком тршчане облоге, а код стабала чији би кореном систем могао да угрози подземну инфраструктуру извршена је уградња 63 комада полипропиленских цеви. Извршена је и реконструкција уништеног травњака ручном сетвом са изменом земље у слоју од 10 cm на површини од 5 564 m² и реконструкција травњака ручном сетвом без измене земље на површини од 1 469 m².

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

8. "Очување и унапређење зеленила између улица Руменачки пут, Авијатичарска, Панчевачка и Облачића Рада у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

У северозападном делу Града Новог Сада, у насељу Детелинара смештен је простор ограничен улицама Руменачки пут, Авијатичарска, Панчевачка и Облачића Рада. Улицом Облачића Рада простире се железничка пруга-део крака који води од главног саобраћајног чворишта Железничке станице, па све до ранжирне станице у насељу Бистрица. У зони саобраћајнице посебно је значајан дрворед стабала липе у оквиру паркинг простора у Авијатичарској улици и дрворед старијих примерака копривића на Руменачком путу.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је: уклањање 27 стабала; вађење пањева; орезивање 111 стабала лишћара (за орезивање 105 стабала лишћара пречника крошње преко 8 m коришћена је дизалица, а за прекраћивање крошње 6 јаблана и топола на 1/3–1/2 висине ангажована је хидраулична дизалица Волво, моторна тестера, КВ односно ПК радници и багер утоваривач); уклањање

пераслог шибља на равним површинама (50 m²) и утовар и превоз биљног отпада; засађено је 49 садница лишћарског дрвећа: (Koelreuteria paniculata) 3 комада, жалосна софора (Sophora јапоника 'Pendula') 5 комада, пурпурна леска (Corylus maxima 'Purpurea') 3 комада, граб (Carpinus betulus 'Frans Fontaine') 7 комада, пирамидални јасен (Fraxinus excelsior 'Pyramidalis') 5 комада, ликвидамбар (Liquidambar styraciflua) 3 комада, лириодендрон (Liriodendron tulipifera) 6 комада, липа (Tilia americana) 7 комада и зелкова (Zelkova serrata 'Gold Flame') 10 комада; засађено је 892 комада шибља: Punica granatum 189 комада, Lonicera nitida 639 комада и Buddleia davidii 64 комада.

Активности на садњи дрвећа су обухватале копање садних јама димензија 1x1x1 m (38 комада) и 0,8x0,8x0,8 m (11 комада), радове на садњи, уградња 6 полипропиленских цеви, израду и уградњу металне заштите за 6 стабала у отворима у паркингу, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. Активности на садњи шибља обухватале су копање садних јама димензија 0,4x0,4x0,4 m, радове на садњи, обилно заливање и малчирање 113 m² површине након садње шибља. За садњу перена израђена је цветна гредица на 169 m² површине и засађено је 1862 комада трајница: (Carex conica 'Snowline' 320 комада, Festuca glauca 'Blue Glow' 306 комада, Heuchera micrantha 612 комада и Heuchera 'Fire Chief' 624 комада). Реконструисан је уништени травњак (од 602 m²). Израђено је и постављено 6 парковских клупа типа Рустик и 1 дрвена корпа за отпатке са лименим улошком.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

9. "Очување и унапређење зеленила Улице ослобођења у Руменци"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Приградско насеље Руменка са преко 6000 становника је удаљено 10-так километара од Новог Сада. Насеље Руменка карактерише породично становање, широке и простране улице. Улица Ослобођења се налази у централном делу Руменке и део је регионалног пута (R-102) Нови Сад-Врбас.

Зеленило приградских насеља саставни је део система зеленила Града Новог Сада.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине, а имајући у виду да је саобраћај у улици Ослобођења врло интензиван, од велике је важности формирање дрвореда са циљем побољшања услова средине: смањење буке, апсорпције издувних гасова, повећање релативне влажности ваздуха и смањење претеране инсолације. Планирано зеленило је усклађено са наменом простора, условима средине и присутном подземном и надземном инфраструктуром.

У оквиру реализације пројекта уклоњено је укупно 25 стабала са пањевима у отежаним условима; орезане крошње 8 стабала, уклоњено шибље на косинама са укупне површине од 26 m²; засађено је 138 садница лишћара и четинара; подигнут је дрворед садњом 135 комада округластог јасена (Fraxinus excelsior 'Globosa'); засађено је и 3 комада смрче (Picea pungens 'Glaucia'). Активности на садњи дрвећа обухватале су копање одговарајућих садних јама, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање, а за садњу садница округластог јасена, чији би кореном систем могао да угрози подземну инфраструктуру, уграђено је 135 комада полипропиленских цеви. Након садње дрвећа извршено је њихово малчирање у укупној површини од 138 m².

У оквиру радова на изради и поставци мобилијара израђено је и постављено 20 парковских клупа типа Рустик и 8 дрвених корпи за отпатке са лименим улошком.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

10. "Очување и унапређење зеленила у Радничкој улици у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Предмет реализације пројекта је јавна зелена површина тзв. "блоковско зеленило" око стамбених објеката 53-55 у Радничкој улици. Границу блоковског зеленила предметног дела Радничке улице чине: са источне стране објекти на броју 8а-8с на Кеју жртва рације, са северне стране објекти на броју 58-62 у улици Максима Горког и са западне стране објекти на броју 15-21 у улици Соње Маринковић.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је уклањање 15 стабала у оптималним и отежаним условима; вађење пањева ручним (4 пања) и машинским (2 пања) откопавањем и пресецањем жила; резивање укупно 12 стабала лишћара (8 стабала лишћара пречника крошње преко 8 m и 4 јаблана и платана прекраћивањем крошње на 1/3 – 1/2 висине); уклањање прераслог шибља на 118 m² равне површине као и утовар и превоз биљног отпада након уклањања и резивања дрвећа.

Извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад потврђено је да су реализоване активности, осим малчирања, извршене у целости, на планирани начин и у уговореном року.

11. "Очување и унапређење зеленила између улица Епископа Висариона, Душана Васиљева, Марка Миљанова и Београдског кеја у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Простор између улица Епископа Висариона, Душана Васиљева, Марка Миљанова и Београдског кеја налази се у насељу Подбара. Специфичност зеленила приобалне зоне Београдског кеја, као једне од омиљених локација за одмор и рекреацију грађана, поред позитивног утицаја на животну средину са аспекта побољшања микроклиматских услова чини врло важна улога у прочишћавању загађених вода и процесу заштите од ерозије. Од јавних објеката у непосредној близини предметног дела налази се ОШ "Ђура Даничић" и Дом ученика средњих школа "Бранково коло".

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине, а с обзиром да је постојећа вегетација стара више деценија и у највећем проценту је достигла физиолошку зрелост, уклоњено је 25 стабала, извршено вађење пањева, резано је укупно 18 стабала лишћара. У оквиру радова на садњи засађено је 59 комада стабала лишћарских и четинарских врста: бреза 1 ком, мечја леска 4 ком, граб 20 ком, црвеноцветни кестен 4 ком, пирамидални храст 9 ком, липа (*Tilia americana*) 2 ком, копривић 4 ком, јудино дрво 9 ком, вајмутов бор 3 ком и атлански кедар 3 ком, украсног шибља 964 садница шибља: лоницера 323 комада, ватрени грм 180 комада, јасминум 339 комада и кариоптерис 122 комада. Активности на садњи лишћарског и четинарског дрвећа и шибља обухватале су копање одговарајућих садних јама, радове на садњи, анкерисање

са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. За заштиту 5 стабала дрворедних садница у отворима у паркингу израђена је и уграђена метална заштита.

Извршена је реконструкција уништеног травњака ручном сетвом са изменом земље у слоју од 10 cm на површини од 303 m² као и израда и поставка 7 парковских клупа типа Рустик, 12 дрвених корпи за отпатке са лименим улошком и 4 метална стубића висине 100 cm.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

12. "Очување и унапређење зеленила између улица Душана Васиљева, Козачинског, Епископа Висариона и Београдског кеја у Новом Саду "

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

У насељу Подбара, у источном делу Града Новог Сада налази се простор оивичен улицама Душана Васиљева, Козачинског, Епископа Висариона и Београдског кеја у којем доминира колективно становање. Простор се својом источном границом (Београдски кеј) наслања на реку Дунав.

Уређење јавних зелених површина у овом делу Подбаре пратило је изградњу стамбених објеката. Постојеће зеленило, у највећем проценту старо више деценија је досегло физиолошку зрелост.

У циљу очувања и унапређења зеленила, а у функцији заштите животне средине у простору оивиченом улицама Душана Васиљева, Козачинског, Епископа Висариона и Београдског кеја уклоњено је 14 стабала; извршено вађење 12 пањева; орезано укупно 35 стабала лишћара; засађено је 45 стабала лишћара врста: златна киша (*Cytisus laburnum*) 3 ком, дивљи кестен (*Aesculus hippocastanum*) 5 ком, бреза (*Betula pendula*) 5 ком, пирамидални граб (*Carpinus betulus 'Fastigiata'*) 2 ком, округласти јасен (*Fraxinus excelsior 'Globosa'*) 7 ком, пирамидални јасен (*Fraxinus excelsior 'Pyramidalis'*) 6 ком, гинко (*Ginkgo biloba*) 1 ком, тулипановац (*Liriodendron tulipifera*) 3 ком, украсна јабука (*Malus purpurea*) 2 ком, украсне трешње (*Prunus serrulata 'Royal Burgundy'*) 4 ком и *Prunus serrulata 'Kanzan'* 5 ком) и 2 комада мечје леске (*Corylus colurna*) и извршена је садња 10 комада кариоптериса (*Caryopteris clandonensis*) у категорији шибља. За садњу дрвећа у непосредној близини подземних инсталација, уграђено је 4 комада полипропиленских цеви приликом садње, а за заштиту дрворедних садница у отворима у паркингу, израђена је и уграђена метална заштита за 11 стабала.

Активности на садњи лишћарског дрвећа и шибља су обухватале копање одговарајућих садних јама, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. Након садње шибља извршено је малчирање 10 m² малчом од лишћара. Поред наведених активности, извршена је и реконструкција уништеног травњака ручном сетвом са изменом земље у слоју од 10 cm на површини од 291 m² као и израда и поставка мобилијара (3 парковске клупе типа Рустик, 4 дрвене корпе за отпатке са лименим улошком и 91 метални стубић висине 100 cm).

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

13. "Очување и унапређење зеленила улице Ђорђа Рајковића у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Предметна улица се налази у градској четврти Подбара, која спада у један од најстаријих делова Града Новог Сада. У улици Ђорђа Рајковића некада је, као и у целом насељу Подбара, преовладало индивидуално становање. Међутим, током последње деценије у овом насељу је заступљен процес урбане трансформације где су индивидуални објекти замењени објектима колективног становања.

Јавне зелене површине у предметној улици чини зеленило дуж саобраћајнице.

Зеленило у зони саобраћајница, има важну улогу побољшања услова животне средине, првенствено апсорпцијом издувних гасова и прашине, повећањем релативне влажности ваздуха и утицајем на смањење буке.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине, у оквиру припремних радова, уклоњена су 3 оштећена стабла са пањевима и 2 пања заостала из предходног периода. У оквиру активности на садњи зеленила, укупно је засађено 55 садница дрвећа (пирамидални јасен и украсна трешња) и 152 саднице шибља (берберис). Након садње, површине под шибљем су измалчиране како би се успорио процес губитка влаге и како би се спречио раст коровских врста у непосредној близини засађених биљака.

Засађено зеленило је уклопљено у постојеће, а одабир врста је извршен у складу са условима средине и стамбеном наменом простора.

На местима где је био девастиран, површина од 547 m², реконструисан је травњак и израђен је и постављен 81 метални стубић висине 100 cm као заштитна ограда истог.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

14. "Очување и унапређење зеленила путног правца Нови Сад-Ченеј"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Предмет пројекта је очување и унапређење зеленила путног правца (саобраћајнице) Нови Сад-Ченеј које поред функције унапређења стања животне средине има и функцију заштите од сметова и удара ветра.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је уклањање 130 стабала, орезане су крошње 12 стабала уз употребу дизалице, орезано је 254 m живе ограде и искрчена самоникла вегетација на 6 340 m² површине. У оквиру радова на садњи, извршена је садња 300 стабала лишћарских врста: садња 103 комада платана (*Platanus acerifolia*), 95 комада јавора (*Acer platanoides*) и 102 комада липе (*Tilia* sp.). Активности на садњи лишћарског дрвећа обухватила су копање одговарајућих садних јама, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање.

Извршена је и планирана поставка мобилијара: израда и поставка 22 парковске клупе типа Рустик и израда и поставка 8 дрвених корпи за отпатке са металним улошком.

Планиране активности на очувању и унапређењу зеленила пратиле су постојеће стање зеленила дуж путног правца Нови Сад-Ченеј.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

15. "Очување и унапређење зеленила улице Браће Кркљуш у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Улица Браће Кркљуш налази се у насељу Адамовићево, у централном делу Новог Сада. Насеље Адамовићево је миран стамбени кварт са претежно индивидуалним објектима становања. У улици се налазе два здравствена центра (поликлинике).

Јавне зелене површине су дефинисане стамбеним блоковима "отвореног" типа.

Са циљем да се зеленило јавних површина предметне локације очува и унапреди у функцији заштите животне средине засађено је 15 стабала лишћарског дрвећа врста: пирамидални граб (*Carpinus betulus* 'Fastigiata') и липа (*Tilia* sp.) и декоративно шибље врсте јоргован (*Syringa vulgaris*). За дрвеће у непосредној близини подземних инсталација, извршена је уградња полипропиленских цеви приликом њихове садње, како њихов коренов систем не би угрозио подземну инфраструктуру.

Реконструисан је травњак ручном сетвом семена траве са изменом земље у слоју од 10 cm на површини 633 m² и ручном сетвом без измене земље на површини 276 m².

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

16. "Очување и унапређење зеленила улице Мише Димитријевић у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Улица Мише Димитријевића налази се у насељу Грбавица, простире се у правцу југозапад-североисток од улице Цара Душана до улице Браће Рибникар.

Током последње две деценије у улици Мише Димитријевића вршена је урбана реконструкција која и даље траје, а услед чега је слободан простор за развој постојећих стабала смањен, а оштећене су и крошње многих стабала.

Становање као основна намена простора је задржано, индивидуални објекти су замењени објектима вишепородичног становања.

Јавно зеленило улице Мише Димитријевић је дефинисано кроз обострани дрворед (подигнут у највећој мери пре неколико деценија) и мањи "зелени сквер" на углу са улицом Ђорђа Сервицког. Предметни простор употпуњен је изградњом дечијег игралишта.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је: уклањање 32 стабла; вађење 14 пањева машинским откопавањем и пресецањем жила; орезивање укупно 72 стабала лишћара; утоварање и превоз биљног отпада; крчење самоникле вегетације на 10 m²; садња 99 садница лишћарског дрвећа и то: јапански јавор (*Acer palmatum*) 6 комада, граб варијетета 'Frans Fontaine' (*Carpinus betulus* 'Frans Fontaine') 57 комада, јасен (*Fraxinus excelsior*) 2 комада, пирамидални граб (*Carpinus betulus* 'Fastigiata') 1 комад, округласта каталпа (*Catalpa bignonioides* 'Nana') 1 комад, копривић (*Celtis australis*) 2 комада, округласти јасен (*Fraxinus excelsior* 'Globosa') 6 комада, округласти багрем (*Robinia pseudoacacia* 'Globosa') 1 комад и липа (*Tilia argentea*) 23 комада; уграња по две цеви за заливање (дренажних цеви) за 63 стабла; уграња 23 полипропиленске цеви како би се заштитила подземна инфраструктура; израда и уградња металне заштите за 2 стабла дрворедних садница у отворима у паркингу; садња 20 комада шибља *Cornus alba* 'Sibirica'; реконструкција 106 m живе ограде садњом 954 комада садница *Ligustrum ovalifolium*; мачирање 10 m² површине под засађеним шибљем; реконструкција уништеног травњака ручном сетвом са изменом земље у слоју од 10 cm на површини од 497m²; израда и поставка 14 металних стубића висине 100 cm.

Активности на садњи лишћарског дрвећа, шибља и живе оgrade обухватале су копање одговарајућих садних јама и канала, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

17. "Очување и унапређење зеленила улице Народног фронта у Новом Саду "

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Улица Народног фронта се протеже између насеља Лимана I и Лимана IV у Новом Саду у правцу исток-запад, од Булевара ослобођења до улице Иве Андрића. Намена предметног простора је претежно стамбена, уз доминацију колективног становања. У источном делу, улица Народни фронт се наслања на Лимански парк.

Јавне зелене површине предмете улице су дефинисане површине дуж саобраћајнице кроз обострани дрворед копривића (*Celtis australis*) и сребрнолисног јавором (*Acer dasycarpum*), разделно острво и део површина између стамбених објеката и тротоара. Главна дрвореда врста је сребрнолисни јавор посађен пре више деценија, а карактерише га брз раст, кртост грана и кратак животни век. У 2014. години су замењени најугроженији примерци стабала сребрнолисног јавора.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је уклањање 83 стабла, вађење пањева ручним и машинским откопавањем и пресецањем жила, резивање укупно 117 стабала лишћара и четинара, уклањање прераслог шибља на 3 m² равне површине. У оквиру радова на садњи, извршена је садња 85 садница лишћарског дрвећа: глог (*Crataegus laevigata* 'Paul s Scarlet') 5 комада, дивљи кестен (*Aesculus hippocastanum*) 2 комада, копривић (*Celtis australis*) 44 комада, пирамидални јасен (*Fraxinus excelsior* 'Pyramidalis') 10 комада, платан (*Platanus acerifolia*) 9 комада, сорбус (*Sorbus aucuparia* 'Shee.Seedling') 5 комада, липа (*Tilia argentea*) 7 комада, врба (*Salix babylonica*) 2 комада и тулипановац (*Liriodendron tulipifera*) 1 комад. Активности на садњи лишћарског дрвећа обухватале су копање садних јама димензија 1x1x1 m, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање, обилно заливање, уградњу цеви за заливање (дренажних цеви) за 30 стабала, уградњу 6 комада полипропиленских цеви код стабала чији би коренов систем могао да угрози подземну инфраструктуру; заштиту 22 стабла дрворедних садница у отворима у паркингу, уградњом металне заштите; заштиту 85 засађених садница уградњом заштите дебла поставком тршчане облоге.

Извршена је реконструкција уништеног травњака ручном сетвом са изменом земље у слоју од 20 cm на површини од 57 m² и у слоју 10 cm на површини од 667 m². У функцији заштите обновљеног травњака, израђено је и постављено 270 комада металних стубића висине 100 cm као заштитне оgrade и извршена поправка 13 m постојећих ивичњака.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

18. "Очување и унапређење зеленила између улица Фрушкогорска, Сунчани кеј, Драге Спасић и Вељка Петровића у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Стамбени блок окружен улицама Фрушкогорска, Сунчани кеј, Драге Спасић и Вељка Петровића налази се у насељу Лиман I (најстарије од четири насеља Лиман) у Новом Саду. Предметне јавне зелене површине спадају у категорију "блоковског зеленила" стамбених блокова отвореног типа.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је уклањање укупно 23 стабла лишћарских и четинарских врста, вађење 31 пања, орезивање 50 стабала лишћара и све уз утовар и превоз биљног отпада, крчење 33 m² самоникле вегетације на равним површинама. У оквиру радова на садњи засађено је 47 комада стабала лишћарских и четинарских врста: копривић (*Celtis australis*) 3 комада, липа (*Tilia americana*) 6 комада, храст лужњак (*Quercus robur*) 4 комада, пирамидални јасен (*Fraxinus excelsior* 'Pyramidalis') 10 комада, пирамидални храст (*Quercus robur* 'Fastigiata') 9 комада, јоргован (*Syringa vulgaris*) 4 комада, атлански кедар (*Cedrus atlantica*) 2 комада, оморица (*Picea omorika*) 2 комада и дуглазија (*Pseudotsuga douglasii*) 7 комада, а у оквиру категорије украсног шибља засађено је 1278 садница различитих врста шибља: лоницера (*Lonicera pileata*) 819 комада, тамарикс (*Tamarix tetrandra*) 144 комада и евонимус (*Euonymus japonica*) 315 комада. Активности на садњи дрвећа и шибља обухватале су копање одговарајућих садних јама, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање.

Извршене су планиране активности на реконструкцији уништеног травњака ручном сетвом са изменом плодне земље у слоју од 10 cm на површини од 460 m² и реконструкција травњака без измене земље на површини од 188 m². Израђено је и постављено 35 металних стубића висине 100 cm.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

19. "Очување и унапређење зеленила "Каћке петље" у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Саобраћајна петља позната под називом "Каћка петља" налази се у северном делу градског подручја, на траси државног пута М7 (пут I реда). "Каћка петља" је део северног улазног правца Града Новог Сада из правца Зрењанин који обухвата простор са обе стране пута М-7 од моста преко канала ДТД до пута Е-75. Преко улице Пут шајкашког одреда, "Каћка петља" повезује северни приступни правац са центром града (Темеринска улица), западним делом града (Партизанска улица) и источним делом града (индустријском зоном Север 3) преко улице Бајчи Жилинског. Саобраћај у зони петље је веома високог интензитета.

Улога тампон зоне зеленила, у саобраћајној инфраструктури, посебно је важна јер оно врши апсорпцију издувних гасова, честица прашине и чађи и смањује буку чији је извор директно саобраћај.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине, а с обзиром да су постојећи примерци топола и врба достигли физиолошку зрелост у којој гране постају крте и ломљиве чак и при дејству слабијег ветра, извршено је: уклањање 32 стабла, вађење пањева и орезивање 102 стабла. уклањањено је прерасло шибља са 6060 m² површине и транспортовано 235 m³ неплодне земље и шута. У оквиру радова на садњи, засађено је 174 саднице лишћарског и четинарског дрвећа у садне јаме димензија 1x1x1 m (159 комада) и садне јаме димензија 0.8x0.8x0.8 m (15 комада), врста: копривић (*Celtis australis*) 38 комада, пирамидални јасен (*Fraxinus excelsior* 'Pyramidalis') 40 комада, храст лужњак (*Quercus robur*) 23 комада, дивљи кестен (*Aesculus hippocastanum*) 15

комада, липа (*Tilia* sp.) 11 комада, црвенолисна шљива (*Prunus pissardii*) 16 комада, црвенолисна јабука (*Malus purpurea*) 16 комада и црни бор (*Pinus nigra*) 15 комада. Уграђено је 18 комада полипропиленских цеви код стабала чији би коренов систем могао да угрози подземну инфраструктуру. Засађено је 174 комада шибља: полегли четинар (*Juniperus horizontalis*) 24 комада и кариоптерис (*Caryopteris clandonensis*) 150 комада. Подигнуто је и 404 m живе оgrade садњом 2020 комада садница тамарикса (*Tamarix tetrandia*). Активности на садњи дрвећа, шибља и живе оgrade су обухватале копање одговарајућих садних јама и канала за садњу, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. Након садње извршено је малчирање шибља на површини од 1450 m² и малчирање живе оgrade на површини од 193 m² малчом од лишћара у слоју од 10 cm. Реконструисан је травњак ручном сетвом са изменом земље у слоју од 10 cm (површина 1020 m²) и без измене земље у слоју (површина 1380 m²).

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

20. "Очување и унапређење зеленила Булеvara Јаше Томић у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Булевар Јаше Томић се налази у северном делу Града Новог Сада, пружа се у правцу исток-запад и повезује насеља: Детелинара, Банатић, Роткварија и Подбара. Заједно са Булеваром ослобођења једна је од две најважније саобраћајне везе са железничком и међумесном аутобуском станицом. Северна страна Булеvara Јаша Томић наслања се на Парк код железничке станице.

Јавне зелене површине предметног Булеvara дефинисане су обостраним дрворедом дивљеог кестена, зеленилом у оквиру разделног острва (разделна трака), као и травњаком дуж пешачких стаза.

С обзиром да се у више наврата последњих година вршила замена осушених примерака дивљеог кестена - *Aesculus hippocastanum* истом врстом, евидентирањем сушења његових и младих садница на Булевару Јаша Томић, предложена је нова врста *Ulmus resista* "New Horizon", која би требала бити примеренија важећим условима средине у предметној зони.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је уклањање 43 стабла и то 28 стабала у нормалним условима и 15 стабала у отежаним условима, уз употребу дизалице; вађење 19 пањева ручним откопавањем и пресецањем жила; орезивање укупно 12 стабала лишћара са употребом дизалице (пречник крошње преко 8 m) као и утовар и одвоз биљног отпада. У оквиру радова на садњи, засађено је 100 комада садница лишћара и четинара. У садне јаме димензија 1x1x1 m засађено је 86 садница (84 комада бреста (*Ulmus resista* "New Horizon" и 2 комада копривића (*Celtis australis*). Док је у садне јаме димензија 0,8x0,8x0,8 m засађено 14 садница (руј (*Rhus typhina*) 1 комад, софора жалосне форме (*Sophora japonica* 'Pendula') 4 комада, туја (*Thuja occidentalis* 'Columna') 2 комада и црни бор (*Pinus nigra*) 7 комада). Активности на садњи лишћара и четинара обухватале су копање одговарајућих садних јама, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. Након садње измалчирано је 100 m² површине засађене садницама. Уграђено је 18 полипропиленских цеви код стабала чији би коренов систем могао да угрози подземну инфраструктуру. Уграђено је 49 комада заштите дебла поставком тршчане облоге која код новозасађених дрворедних садница смањује ризик од настанка ожеготина, смрзотина и огреботина.

Поред наведеног реконструисан је уништени травњак ручном сетвом са изменом земље у слоју од 15 cm на површини од 710 m².

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

21. "Очување и унапређење зеленила на простору између Булевара Јаше Томић, Кисачке улице, железничке пруге и Парка код Железничке станице у Новом Саду"
Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Простор између Булевара Јаше Томић, Кисачке улице, железничке пруге и Парка код железничке станице налази се у северном делу Града Новог Сада и представља главно чвориште путничког саобраћаја у Новом Саду.

На платоу испред Железничке станице и на паркинг простору, предметног дела, присутан је велики број стабала платана, у врло лошем кондиционом стању. Постојећа оштећена стабла платана засађена су у отворима у плочнику од жуте клинкер опеке (има историјски значај) која није заливена бетоном. На косинама насипа железничке пруге северно од објекта топлане "Север" уочен је већи степен захваћености површине самониклим шибљем које својим кореновим системом може да угрози стабилност насипа.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је, у оквиру припремних радова: уклањање 47 стабала (7 стабала у нормалним условима и 40 стабала у отежаним условима); вађење пањева; орезивање 66 стабала лишћара и четинара с тим да је за орезивање три четинара ангажована моторна тестера и ПК радници; утовар и превоз биљног отпада; уклањање прераслог шибља на 335 m² равне површине и на 1567 m² косина, као и транспорт 43 m³ неплодне земље и шута. У оквиру радова на садњи, извршена је садња 109 садница лишћарског и четинарског дрвећа: копривић (*Celtis australis*) 24 комада, гинко (*Ginkgo biloba*) 14 комада, липа (*Tilia sp.*) 12 комада, граб (*Carpinus betulus 'Frans Fontaine'*) 10 комада, зелкова (*Zelkova serrata*) 11 комада, јасен (*Fraxinus excelsior 'Pyramidalis'*) 4 комада, пирамидални храст (*Quercus robur 'Pyramidalis'*) 5 комада, пурпурна шљива (*Prunus pissardii*) 9 комада, црвенолисна јабука (*Malus purpurea*) 1 комад, црни бор (*Pinus nigra*) 13 комада и атлански кедар (*Cedrus atlantica*) 6 комада. Активности на садњи дрвећа обухватале су копање садних јама димезија 1x1x1 m (89 комада) и 0,8x0,8x0,8 m (20 комада), радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. За 10 стабала у отворима у паркингу уграђена је метална заштита.

У оквиру категорије украсног шибља засађено је 50 комада садница полеглих четинара и лишћарског шибља: *Juniperus horizontalis* 20 комада, *Jasminum nudiflorum* 15 комада и *Spiraea bumalda* 15 комада. Активности на садњи шибља су обухватале копање садних јама димензија 0,4x0,4x0,4 m, радове на садњи шибља и обилно заливање. Поред наведених активности, извршена је и реконструкција травњака ручном сетвом са изменом земље у слоју од 10 cm на површини од 515 m². У оквиру радова на изради и поставци мобилијара извршено је отварање рупа у префабрикованим бетонским елементима (2 m²) са поставком 5 m ивичњака, израда и поставка 6 парковских клупа типа Рустик, 6 дрвених корпи за отпатке са лименим улошком и 9 металних стубића висине 100 cm.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

22. "Очување и унапређење зеленила између улица Булевар војводе Степе, Слободана Јовановића, Сељачких буна и Браће Дроњак у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Стамбени блокови између Булевара војводе Степе, Слободана Јовановића, Сељачких буна и Браће Дроњак се налазе на Новом насељу (насеље Бистрица) у западном делу Града Новог Сада. У предметном делу заступљена је колективна градња, односно вишеспратнице (четири блока зграда) са јавним зеленим површинама отвореног типа у облику ћириличног слова "п" испуњени, у већем проценту, високим дрвећем и већим групама шибља. Са северне стране стамбени блокови су ограничени Булеваром војводе Степе који је саставни део обилазнице око Новог Сада (саобраћајница оптерећена саобраћајем тешких камиона), у правцу Бачке Паланке.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је, у оквиру припремних радова: уклањање 59 стабала у нормалним и отежаним условима; вађење пањева ручним откопавањем и пресецањем жила; резивање укупно 173 стабала лишћара и четинара, редукција површинских жила 9 топола и утовар и превоз биљног отпада. За активности на машинском вађењу једног пања, редукцији површинских жила 9 топола и утовару биљног отпада у камион, ангажован је багер утоваривач и моторна тестера. У оквиру радова на садњи, засађено је 110 садница лишћарског и четинарског дрвећа: јавор (*Acer dasycarpum*) 6 комада, дивљи кестен (*Aesculus hippocastanum*) 17 комада, бреза (*Betula pendula*) 6 комада, атлански кеदार (*Cedrus atlantica*) 15 комада, коерлеутерија (*Koelreuteria paniculata*) 1 комада, ликвидамбар (*Liquidambar styraciflua*) 7 комада, лириодендрон (*Liriodendron tulipifer*) 2 комада, црвенолисна јабука (*Malus purpurea*) 5 комада, украсна трешња (*Prunus serrulata 'Kanzan'*) 1 комад, пурпурна шљива (*Prunus pissardii*) 1 комад, храст лужњак (*Quercus robur*) 6 комада, софора (*Sophora japonica*) 12 комада, липе (*Tilia argentea* 4 комада и *Tilia sp.* 21 комад), пирамидални багрем (*Robinia pseudoacacia 'Pyramidalis'*) 6 комада. Активности на садњи дрвећа обухватале су копање садних јама димензија 1x1x1 m (96 комада) и 0,8x0,8x0,8 m (14 комада), радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. У оквиру категорије украсног шибља засађено је 85 комада садница филаделфуса (*Philadelphus coronarius*). Активности на садњи шибља обухватале су копање садних јама димензија 0,4x0,4x0,4 m, радове на садњи шибља и обилно заливање.

За потребе попуне живе ограде засађено је 243 саднице лигуструма (*Ligustrum ovalifolium*) на укупној дужини од 27 m. Активности на садњи живе ограде обухватале су копање канала за садњу, радове на садњи и обилно заливање.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

23. "Очување и унапређење зеленила између улица Партизанских база, Браће Дроњак, Булевар Јована Дучића и Булевар Слободана Јовановића у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Стамбени блок између улица Партизанских база, Браће Дроњак, Булевар Јована Дучића и Булевара Слободана Јовановића налази се у насељу Бистрица у западном делу Новог Сада.

Постојећа вегетација предметног дела (у највећем проценту лишћарско дрвеће из категорије високог дрвећа), стара је неколико деценија, уређена у периоду изградње

објекат те је у великом проценту достигла физиолошку зрелост. У предметном стамбеном блоку присутна су сува и оштећена стабла као и стабла са сувим и оштећеним гранама, а и евидентан је недостатак зеленила.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је уклањање укупно 42 стабла лишћарских и четинарских врста, у нормалним и у отежаним условима уз употребу дизалице; вађење пањева ручним откопавањем и пресецањем жила и резивање 91 стабала. Такође, је извршена планирана садња 125 стабала лишћарских и четинарских врста (2 комада у садне јаме димензија 1x1x1 m без анкеровања, 59 комада у садне јаме 1x1x1 m са анкеровањем, 17 комада у садне јаме 0.8 x 0.8 x 0.8 m, 47 комада у садне јаме димензија 0.6 x 0.6 x 0.6 m) врста: (Acer platanoides) 7 ком, дивљи кестен (Aesculus hippocastanum) 18 ком, атлански кедр (Cedrus atlantica) 2 ком, јудино дрво (Cercis siliquastrum) 3 ком, пирамидални јасен (Fraxinus excelsior 'Pyramidalis') 11 ком, коерлеутерија (Koelreuteria paniculata) 3 ком, жалосни дуд (Morus alba 'Pendula') 6 ком, црвенолисна шљива (Prunus pissardii) 8 ком, пирамидални храст (Quercus robur 'Fastigiata') 5 ком, округласти багрем (Robinia pseudoacacia 'Globosa') 1 ком, пирамидална тиса (Taxus baccata 'Fastigiata') 8 ком, сребрна липа (Tilia argentea) 9 ком, липа (Tilia sp.) 8 ком, патуљаста туја (Thuja occidentalis 'Tiny Tin') 32 ком и јоргован (Syringa vulgaris) 4 комада. Активности на садњи лишћарског дрвећа обухватале су копање одговарајућих садних јама, радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. Након садње, извршено је малчирање 51 m² (9 m²+42 m²) површина око засађених садница липе (Tilia argentea), пирамидалне тисе (Taxus baccata 'Fastigiata') и патуљасте тује (Thuja occidentalis 'Tiny Tin'). Извршене су планиране активности на реконструкцији уништеног травњака ручном сетвом са изменом плодне земље у слоју од 10 cm на површини од 485 m². Постављено је 42 m ивичњака око отвора за дрвеће у паркинзима.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

24. "Очување и унапређење зеленила између улица Родољуба Чолаковића, Милана Јешића Ибре, Ђорђа Никшића Јохана и Булевара Слободана Јовановића у Новом Саду"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Простор стамбених блокова између улица Родољуба Чолаковића, Милана Јешића Ибре, Ђорђа Никшића Јохана и Булевара Слободана Јовановића у Новом Саду се налази у источном делу насеља Бистрица (Ново насеље). У предметном делу заступљена је колективна градња. Са југоисточне стране предметног простора налази се нови парк у изградњи, са северне стране Булевар војводе Степе-саставни део обилазнице око Новог Сада у правцу Бачке Паланке врло прометне саобраћајнице оптерећене тешким камионима. Улица Родољуба Чолаковића се простире паралелно са Булеваром војводе Степе и од њега је дели тампон зеленило. Јавне зелене површине ове стамбене зоне карактеришу отворени слободни простори испуњени високим дрвећем и већим групама шибља у којима доминира вегетација стара неколико деценија.

У циљу очувања и унапређења зеленила у функцији заштите животне средине извршено је уклањање 26 стабала са пањевима, вађење 4 пања заостала из претходног периода, резивање 137 стабала лишћара и уклањање прераслог шибља на равним површинама (125 m²). За активности на машинском вађењу једног пања и утовару и превозу биљног отпада у камион, ангажован је багер утоваривач и камион, док су за

потребе ситњења грана и пренос биљног отпада на приступачније место ангажоване моторне тестере, ПК и КВ радници и трактор. У оквиру радова на садњи, засађено је 59 садница лишћарског и четинарског дрвећа: копривић (*Celtis australis*) 5 комада, пирамидални граб (*Carpinus betulus* 'Fastigiata') 21 комад, ликвидамбар (*Liquidambar styraciflua*) 6 комада, липа (*Tilia americana*) 3 комада, украсна трешња (*Prunus serrulata* 'Kanzan') 9 комада, атлански кедар (*Cedrus atlantica*) 3 комада, црни бор (*Pinus nigra*) 8 комада и дугоигличава јела (*Abies concolor*) 4 комада. Активности на садњи дрвећа обухватале су копање садних јама димензија 1x1x1 m (за 50 комада) и 0,8x0,8x0,8 m (за 9 комада), радове на садњи, анкерисање са два дрвена анкера, чанковање и обилно заливање. У оквиру категорије украсног шибља засађено је 580 комада садница лоницере (*Lonicera pileata*). Активности на садњи шибља обухватале су копање садних јама димензија 0,4x0,4x0,4 m, радове на садњи шибља, обилно заливање и малчирање 116 m² површине под шибљем након садње. За потребе садње перена израђена је цветна гредица на 244 m² и засађено 1760 комада трајница и то: *Heuchera* 'Moonlight' 1218 комада, *Imperata cylindrica* 'Red Baron' 308 комада и *Festuca glauca* 234 комада. У оквиру радова на изради и поставци мобилијара израђено је и постављено 3 парковске клупе типа Рустик и 5 дрвених корпи за отпатке са лименим улошком.

25. "Продужимо живот јелкама"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Дужи низ година се, у циљу заштите четинара, шума и зеленила у току новогодишњих и божићних празника, подстиче коришћење јелки са бусеном и њихова садња на одговарајуће место након празника. Тиме се штите четинари, шуме и зеленило у току новогодишњих и божићних празника, а истовремено, на овај начин се, дугорочно гледано, обогаћује зелени фонд Града и позитивно утиче на квалитет животне средине.

У оквиру реализације овог пројекта, за божићне и новогодишње празнике, подељено је 200 јелки основним школама на територији Града Новог Сада и вртићима Предшколске установе "Радосно детињство", Дечијој болници у Новом Саду, Дому за децу и омладину ометену у развоју у Ветернику, СОС Дечијем селу у Сремској Каменици "Др Милорад Павловић", Клиничком центру Војводине, Геронтолошком центру Нови Сад, Клиници за гинекологију и акушерство, Црвеном крсту, Свратишту за децу и младе и другим установама на територији Града Новог Сада, а у складу са Списком институција које учествују у реализацији Пројекта: "Продужимо живот јелкама".

Након божићних и новогодишњих празника ове јелке су посађене на одговарајућим локацијама у оквиру установа којима су подељене или на јавним зеленим површинама по препоруци Јавног комуналног предузећа "Градско зеленило", а доприносећи поправљању квалитета животне средине на микролокалитетима у којима најчешће бораве деца и осетљиве групе грађана Новог Сада.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

- Програми и пројекти чишћења и санирања јавних површина на територији Града Новог Сада у функцији заштите животне средине

1. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Ковиљ"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

Ковиљ је сеоско насеље у општини Нови Сад у Јужнобачком округу на ободу Ковиљско-Петроварадинског рита. Насеље има изузетно повољан положај у путној мрежи, директно је повезано на ауто-пут Суботица-Београд. Путну мрежу Ковиља чине и пут Будисава-Ковиљ и пут Чуруг-Жабал-Шајкаш-Ковиљ.

У циљу смањења загађења животне средине у приградским насељима која су саставни део система Града, планирана је реализација Пројекта, уз ангажовање потребне механизације и радника на физичким пословима, ради мануелног чишћења површина од 245.000 m², уклањања дивљих депонија и санирања деградираних површина.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

2. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Боцке"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је мануелно чишћење расутог отпада са 55.110 m² јавне површине, уклањање отпада са дивљих депонија и механичко чишћење, уз ангажовање радне снаге и неопходне механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

3. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Каћ"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је уклањање расутог отпада и дивљих депонија са јавних површина приградског насеља Каћ.

Град Нови Сад заједно са најближим насељима у његовом окружењу, међу којима је и насеље Каћ, чини не само јединствено административно него и функционално повезано подручје са заједничким концептом чији је циљ да оствари ефикасан развој, заснован на валоризацији природних и створених вредности подручја.

У оквиру реализације пројекта, уклоњен је отпад са 420.000 m² и санирана површина након уклањања отпада, уз ангажовање радне снаге и неопходне механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

4. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Депресија"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је уклањање отпада са око 70.000 m² јавних површина и санирање тих јавних површина након уклањања отпада, уз ангажовање радне снаге и неопходне механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

5. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Слана Бара"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је уклањање отпада дивљих депонија и сакупљање расутог отпада са 106.000 m² јавне површине, његово одношење на за то предвиђено место, као и санација површина након уклањања отпада, уз ангажовање радне снаге и неопходне механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

6. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Руменка"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је уклањање отпада, мануелно чишћење са 250.000 m² јавних површина, механичко чишћење јавних површина и санирање деградираних површина након уклањања отпада, уз ангажовање радне снаге и неопходне механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

7. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Бегеч"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је уклањање отпада дивљих депонија, мануелно сакупљање отпада са 180.000 m² јавних површина и санирање јавних површина након уклањања отпада, уз ангажовање радне снаге на физичким пословима и неопходне механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

8. "Чишћење и санирање јавних површина на потезу Футог- Бегеч"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је уклањање расутог отпада и дивљих депонија са јавних површина на потезу Футог – Бегеч. Извршено је мануелно чишћење 60.000 m² јавних површина, механичко чишћење јавних површина и

санирање деградираних површина након уклањања отпада, уз ангажовање потребне механизације и радне снаге.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

9. "Чишћење и санирање јавних површина на потезу Сајлово- Руменка"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је мануелно чишћење расутог отпада са 35.000 m² јавне површине потеза Сајлово- Руменка, уклањање отпада дивљих депонија и механичко чишћење, уз ангажовање радне снаге и неопходне механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

10. "Чишћење и санирање јавних површина у насељима Мали Београд и Мишин салаш"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је мануелно чишћење расутог отпада са 208.000 m² јавне површине предметних насеља, уклањање отпада дивљих депонија и механичко чишћење, уз ангажовање радне снаге и неопходне механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

11. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Адице"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је уклањање отпада са 250.000 m² јавних површина, санирање површина након уклањања отпада, уз ангажовање радне снаге и неопходне механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

12. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Ветерничка рампа"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је мануелно чишћење површина од 130.000 m², уклањање дивљих депонија и санирање деградираних површина након њиховог уклањања, уз ангажовање радника и неопходне механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

13. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Горње Ливаде"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, у оквиру реализације наведеног пројекта извршено је мануелно чишћење са 180.000 m² јавне површине и санирање деградираних јавних површина након уклањања отпада, уз потребно ангажовање радника и механизације на предметним пословима.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

14. "Чишћење и санирање јавних површина у насељима Буковачки плато и Текије"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је уклањање расутог отпада и отпада дивљих депонија са 62.800 m² јавних површина и санирање деградираних површина након уклањања отпада, уз неопходно ангажовање радне снаге и механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

15. "Чишћење и санирање јавних површина дела насеља Сремска Каменица-Чардак"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је уклањање отпада са 120.000 m² јавне површине дела насеља Сремска Каменица- Чардак и санирање тих површина, уз ангажовање радне снаге на физичким пословима и неопходне механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

16. "Чишћење и санирање јавних површина дела насеља Сремска Каменица-Татарско брдо"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је уклањање отпада дивљих депонија, мануелно сакупљање отпада са 47.500 m² јавних површина и санирање површина након уклањања отпада, уз потребно ангажовање радне снаге и механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

17. "Чишћење и санирање јавних површина у насељу Југовићево"

Носилац пројекта: Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад

У циљу очувања и унапређења животне средине, извршено је уклањање отпада дивљих депонија, сакупљање расутог отпада са 162.000 м² јавних површина, његово одношење на за то предвиђено место и санација површина након уклањања отпада, уз неопходно ангажовање радне снаге и механизације.

Пројекат је реализован у целости на планирани начин и у уговореном року, што је и потврђено извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад.

- Израда "Студије распореда радиоактивних громобрана у граду Новом Саду"

Програмом коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине за 2018. годину планирана је израда "Студије распореда радиоактивних громобрана у граду Новом Саду" која треба да обезбеди релевантне предуслове за безбедно уклањање и одлагање радиоактивних громобрана, а имајући у виду да на територији Града Новог Сада још увек постоје радиоактивни громобрани, иако је законски рок за њихово уклањање истекао, и да они, као извори јонизујућег зрачења, представљају ризик по здравље људи и животну средину.

Сходно наведеном, ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ-департман за физику је, а на основу закљученог уговора, реализовао израду "Студије распореда радиоактивних громобрана у граду Новом Саду".

II. ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (МОНИТОРИНГ) НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НОВОГ САДА

Програмом коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине за 2018. годину планирано је праћење квалитета ваздуха, праћење и прогноза алергеног аерополена, праћење нивоа буке у животној средини и праћење квалитета површинских вода. Праћење наведених чинилаца животне средине је реализовано на основу годишњих, односно вишегодишњих програма мониторинга донетих у складу са Законом о заштити животне средине и посебним законима, а за реализацију наведених мониторинга закључени су уговори са овлашћеним стручним и научним организацијама и установама, у складу са Законом о јавним набавкама.

Резултати мониторинга су доступни на интернет презентацији Градске управе за заштиту животне средине: www.environovisad.rs.

1. Праћење стања и прогноза алергогеног аерополена на територији Града Новог Сада

Аеропалинолошка истраживања на територији Града Новог Сада спровode се од 1999. године, чиме је успостављен вишегодишњи континуитет редовног праћења стања и омогућено формирање базе података неопходне за израду календара полена и прогностичких модела помоћу којих је могуће проучавање, превенција, дијагностификовање, па и лечење поленских алергија.

Након спроведеног поступка јавне набавке мале вредности, праћење стања и прогноза алергеног аерополена на територији Града Новог Сада за период од годину дана од дана ступања на снагу уговора о јавној набавци поверено је Природно–математичком факултету, Департману за биологију и екологију - Лабораторија за палинологију, која, врши мерења концентрације полена континуираном волуметријском методом (Хирст 1952) по препорукама од стране ИАА, (Интернационална асоцијација аеробиолога) и ЕАС (Европског аеробиолошког Друштва).

Сакупљање узорка аерополена вршено је свакодневно, а анализа узорка и израчунавање концентрације аерополена једном недељно.

Подаци о утврђеним концентрацијама аерополена, са нумеричким и текстуалним приказом и прогнозом, као и "алергијски семафор", објављују се на интернет презентацији Градске управе за заштиту животне средине и Лабораторије за палинологију Департмана за биологију Природно-математичког факултета у Новом Саду.

У складу са спроведеним поступком јавне набавке, Лабораторија за палинологију Департмана за биологију Природно-математичког факултета у Новом Саду има уговорну обавезу праћења стања и прогнозе аерополена и у периоду од 17. маја 2018. године до 16. маја 2019. године (365 дневних узорка).

2. Утврђивање параметара еколошког и хемијског статуса површинских вода на територији Града Новог Сада

Праћење стања површинских вода на одабраним мерним местима врши се у циљу добијања резултата и информација потребних за планирање мера заштите од нежељених ефеката загађења, управљања ризиком путем превентивног деловања у циљу заштите

здравља људи и животне средине, као и могућности информисања јавности о добијеним резултатима.

Након спроведеног поступка јавне набавке, утврђивање параметара еколошког и хемијског статуса површинских вода на територији Града Новог Сада у 2018. години поверено је Институту за јавно здравље Војводине који је, у складу са Програмом праћења квалитета површинских вода на територији Града Новог Сада за 2018. и 2019. годину, вршио узорковање и анализу површинских вода реке Дунав на мерним местима: "Дунав-Штранд", "Дунав-Официрац" и "Дунав-Футог", као и воде Бегечке јаме на мерном месту "Бегечка јама". Мерна места за праћење квалитета воде одабрана су узимајући у обзир локалитете на којима се вода током сезоне користи и за рекреацију и купање. Вода је на мерном месту "Дунав-Штранд" узоркована сваког дана, а на осталим мерним местима једном недељно. Анализиран је еколошки и хемијски статус, а резултати су објављивани на огласној табли купалишта "Штранд", као и на интернет презентацији Градске управе за заштиту животне средине.

3. Праћење нивоа буке на територији Града Новог Сада

Праћење нивоа буке у животној средини се спроводи како би се утврдило стање и правилно одабрале превентивне мере у циљу заштите здравља људи и очувања и унапређења животне средине.

Мониторинг се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора којима се описује бука у животној средини и који указују на штетне ефекте буке.

У складу са Програмом мерења нивоа буке у животној средини на територији Града Новог Сада за 2016, 2017. и 2018. годину и Програмом мерења нивоа буке у животној средини на територији Града Новог Сада за 2019, 2020. и 2021. годину, а након спроведеног поступка јавне набавке, праћење нивоа буке на територији Града Новог Сада поверено је Институту Ватрогас ДОО Нови Сад, Нови Сад, који је по уговору обавезан да од августа 2018. године до августа 2019. године прати ниво буке у животној средини на 8 мерних места која су одабрана као репрезенти појединих делова Града са различитом наменом простора. Намена простора за мерна места дефинисана је у складу са Одлуком о одређивању акустичких зона на територији Града Новог Сада ("Службени лист Града Новог Сада", бр. 54/15 и 32/17) којом су одређене акустичке зоне у зависности од постојећег стања изграђености, начина коришћења земљишта, као и према планираним наменама простора.

Резултати мерења нивоа буке у животној средини Града Новог Сада се редовно објављују на интернет презентацији Градске управе за заштиту животне средине.

4. Праћење квалитета ваздуха на територији Града Новог Сада

Квалитет ваздуха, као један од основних чинилаца животне средине, прати се на територији Града Новог Сада од 1971. године. Праћење се остварује контролом нивоа загађујућих материја пореклом од стационарних и покретних извора загађивања као и праћењем утицаја загађеног ваздуха на здравље људи и животну средину.

У складу са Законом о заштити ваздуха ("Службени гласник Републике Србије", бр. 36/09 и 10/13), Програмом контроле квалитета ваздуха на територији Града Новог Сада успоставља се Локална мрежа мерних места за мерење нивоа загађујућих материја у

ваздуху, односно оцењивање квалитета ваздуха, одређује се број и распоред мерних места, као и обим, врста и учесталост мерења.

Након спроведеног поступка јавне набавке мале вредности, праћење квалитета ваздуха на територији Града Новог Сада додељено је Институту за јавно здравље Војводине који има уговорну обавезу да од 1. новембра 2018. године до 31. марта 2019. године врши мерења, обраду и анализу података, проверу валидности и интерпретацију добијених резултата у складу са Програмом контроле квалитета ваздуха на територији Града Новог Сада за 2017. и 2018. годину.

Резултати праћења квалитета ваздуха на територији Града Новог Сада, се редовно објављују на интернет презентације Градске управе за заштиту животне.

III. ПРОГРАМИ ЗАШТИТЕ И РАЗВОЈА ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ДОБАРА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НОВОГ САДА

Програмом коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине за 2018. годину којом је предвиђено да ће се активности на заштити, уређењу и унапређењу заштићених природних добара реализовати на основу годишњих програма управљања донетих од стране управљача у складу са законом и то тако што ће се у оквиру расположивих средстава финансирати или суфинансирати конкретни пројекти понуђени од стране управљача, а који доприносе очувању, унапређењу и промоцији заштићених природних добара, као и пројекти који обезбеђују научну и стручну основу за предузимање мера заштите и унапређења одређеног природног добра, реализовани су следећи пројекти:

1. "Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања СП "Каменички парк" за 2018. годину"

Носилац пројекта-управљач: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Скупштина Града Новог Сада, донела је Одлуку о заштити Споменика природе "Каменички парк" ("Службени лист Града Новог Сада", број 54/08) којом је овај парк проглашен за значајно природно добро III категорије, у циљу очувања изворности стила, планске организације простора, богатства дендрофлоре и оригиналних вртно-архитектонских елемената. Истом одлуком утврђени су режими заштите и прописане мере заштите које доприносе очувању и унапређењу заштићеног подручја, а управљање Спомеником природе "Каменички парк" поверено је Јавном комуналном предузећу "Градско зеленило" Нови Сад.

У складу са Програмом коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине за 2018. годину, а на основу достављене понуде Управљача, у 2018. години је финансирана реализација дела активности предвиђених Програмом управљања Спомеником природе "Каменички парк" за 2018. годину.

У оквиру реализације пројекта обављене су следеће активности:

- Настављено је са активностима на уклањању шибља и самониклог подраста са 18.500 m² парковских површина теже приступачног терена (потез од језера према гробљу, уз канал у околини приступних рампи у парку, у околини дворца и у делу парка од ОШ "Јован Јовановић Змај" према Дечијем селу), и искрчен је подраст са 234.900 m² лакше приступачног терена (површина које су рађене у претходном периоду), како би се те површине у наредном периоду одржавале незакоровљеним.
- Извршено је резивање сувих, трулих, преломљених и грана са фитопатолошким оштећењима са већег броја стабала у парку.
- Спроведени су третмани адекватним средствима за заштиту биља. Обзиром да је борова шумица у централном делу парка једина већа скупина четинара у парку чија је функција и декоративна улога посебно значајна у периоду мировања вегетације, примењени су јесењи и зимски третман адекватним средствима за заштиту биља.
- Током године је вршен планирани мониторинг вегетације (стабала) у циљу праћења виталности стабала. У пуној вегетацији и у стању мировања вегетације извршен је преглед стабала у циљу евидентирања знакова физиолошке слабости грана и врха стабла (трулеж, присуство гљива, појава сушења и др) и механичких оштећења (напукле и преломљене гране и др). Овај преглед је вршен визуелним путем од стране

инжењера. На основу спроведеног мониторинга планиране су активности на хитном уклањању стабала, односно активности које треба спровести на парковском зеленилу у наредној години.

- Вршено је сакупљање расутог смећа са парковске површине.
- Изведени су радови на санацији језера у парку. Постављене су кинете за одвод површинске воде, постављене су стазе од шљунка у делу са каптажама и изведени су радови на подизању коте круне прелива. Ови радови су изведени према Сепарату идејног пројекта (ИДП) санације језера у зони клизишта Моста слободе у Каменичком парку (АД "Хидрозаовод").

За извођење радова на санацији језера су исходовани услови заштите природе број 03-885/2 од 25.04.2018.године, Покрајински завод за заштиту природе.

За радове на санацији језера је добијена потврда пријаве радова број ROP-NSD-23390-WA-4/2018 од 26.11.2018. године (Градска управа за урбанизам и грађевинске послове, Нови Сад).

Са СЗР "Панић градња" из Ветерника је потписан Уговор за извођење радова на санацији језера (број 01-10170 од 28.11.2018. године, ЈКП "Градско зеленило" Нови Сад). Уговором предвиђена вредност радова на санацији језера износи 499.595,00 динара без ПДВ-а.

- Изведени су радови на хортикултурном уређењу језера. Косине језера су озелењене садњом шибља (1403 ком), перена и адекватних акватичних биљних врста (4237 ком).
- Извршено је планирање и утовар депоноване земље у парку. Вишак земље је распоређен на локације које су дефинисане у сарадњи са надзором.
- Извршено је уређење дела парка обухваћеног асфалтном кружном стазом (између Дечијег села и улице Двор). Уклоњена су сува и незбезбедна стабала и посађене су квалитетне саднице јавора, кестена, копривића, софоре и липе (*Acer platanoides* 25 kom, *Aesculus hippocastaneum* 7 kom, *Celtis australis* 9 kom, *Sophora japonica* 15 kom, *Tilia* sp 25 kom).

Да је Пројекат реализован у целости на наведени начин и у складу са свим посебним условима потврђено је извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад која у складу са Одлуком о градским управама Града Новог Сада ("Службени лист Града Новог Сада", бр. 52/08, 55/09, 11/10, 39/10, 60/10, 69/13 и 70/16) врши стручни надзор, односно надзор над реализацијом подстицајних, превентивних и санационих програма и пројеката за заштиту животне средине, као и стручни надзор Покрајинског завода за заштиту природе.

2. "Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања СП "Футошки парк" за 2018. годину"

Носилац пројекта-управљач: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Одлуком о заштити Футошког парка ("Службени лист Града Новог Сада", број 18/06) Футошки парк у Новом Саду је у циљу очувања изворности стила пејзажне архитектуре, богатства дендрофлоре и других природних вредности, стављен под заштиту као споменик природе, а управљање је поверено Јавном комуналном предузећу "Градско зеленило" Нови Сад.

Сходно томе, Програмом управљања СП "Футошки парк" за 2018. годину, у делу ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ, планиране су приоритетне мере и активности на управљању

заштићеним добром. Континуирано праћење стања дендрофонда, кроз параметре биоеколошке основе парка, у претходном периоду, константована је потреба спровођења радова на санацији и ревитализацији зеленила. Током пролећа 2018. године константовано је сушење 65 стабала у парку. Део осушених стабала је уклоњен па је овим Пројектом планирано уклањање 48 комада сувих стабала. Планирана је и садња 62 комада нових садница. За ове радове су исходовани услови заштите природе 03-1688/3 од 05.07.2018. године (Покрајински завод за заштиту природе).

У оквиру реализације пројекта "Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања СП 'Футошки парк' за 2018. годину":

- Спроведени су пројектом планирани радови на санацији и ревитализацији зеленила. У оквиру реализације пројекта извршено уклањање 48 сувих стабала у парку. Извршена је садња садница следећих врста: *Betula pendula* (42 ком), *Populus nigra* „*Pyramidalis*“ (3 ком), *Chamaecyparis lawsoniana* (1 ком), *Abies concolor* (3 ком), *Picea pungens* „*Glauca*“ (2 ком), *Pinus nigra* (5 ком), *Picea omorica* (4 ком), *Pseudotsuga douglasii* (2 ком). Обављено је малчирање ружа (152 m²) и перена (352 m²) у парку. Старо шибље је ревитализовано резивањем (1750 ком) и измалчиран је део шибља у парку (500 m²). Извршена је реконструкција травњака који је оштећен приликом извођења радова на уклањању и замени стабала (800 m²).
- Реализоване су планиране активности на спровођењу мониторинга парковске вегетације. Извршен преглед стабала у циљу евидентирања знакова физиолошке слабости грана и врха стабла (трулеж, присуство гљива, појава сушења и др) и механичких оштећења (напукле и преломљене гране и др). Овај преглед је вршен визуелним путем од стране инжењера, са земље и из корпе дизалице (у крошњи). На основу спроведеног мониторинга изведене су активности на резивању стабала, односно планирају се активности које треба спровести на парковском зеленилу у наредној години.
- Реализоване су планиране активности на уређењу и поправци парковског мобилијара и информативних табли. Парковски мобилијар је допуњен израдом и поставком клупа (7 комада) и корпи за отпатке (10 комада). Извршене су поправке и фарбање постојећег мобилијара у парку.
- Реализоване су планиране активности на изради и поставци додатних информативних табли (2 ком). Постављене табле су намењене посетиоцима парка и на њима су наведена правила понашања у парку.

Да је Пројекат реализован у целости на наведени начин и у складу са свим посебним условима потврђено је извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад и извештајем Покрајинског завода за заштиту природе Нови Сад.

3. "Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања заштићеним стаблима на територији Новог Сада за 2018. годину"

Носилац пројекта - управљач: Јавно комунално предузеће "Градско зеленило" Нови Сад

Скупштина Града Новог Сада је донела: Решење о заштити Споменика природе "Копривић у центру Новог Сада", ("Службени лист Града Новог Сада", број 2/95), Решење о заштити Споменика природе "Амерички платан на Сајлову", ("Службени лист Града Новог Сада", број 2/95), Решење о заштити Споменика природе "Јаворолисни платан у Новом Саду", ("Службени лист Града Новог Сада", број 2/95), Решење о заштити Споменика природе "Дуд на Ченејском салашу", ("Службени лист Града Новог Сада", број 2/95), Решење о заштити Споменика природе "Амерички платан у Футогу", ("Службени лист Града Новог Сада", број 2/95) и Решење о заштити Споменика природе "Платан у дворишту Основне школе "Милош Црњански", ("Службени лист Града Новог Сада", број 20/02) којима су наведена стабла стављена под заштиту као споменик природе III категорије, а управљање је поверено Јавном комуналном предузећу "Градско зеленило" Нови Сад.

Мониторингом заштићених стабла спроведеним у претходном периоду утврђена је потреба спровођења одређених испитивања и потреба примене мера неге.

Програмом управљања заштићеним стаблима на територији Града Новог Сада за 2018. годину, као приоритетни циљеви, мере и активности на заштити, одржавању, праћењу стања и унапређењу природних и створених вредности, планирана је примена потребних мера неге стабала.

У оквиру реализације пројекта "Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања заштићеним стаблима на територији Новог Сада за 2018. годину":

- Извршено је уклањање сувих грана из крошње СП "Копривић у центру Новог Сада".
- Извршено је механичко уклањање подраста са заштићене површине СП "Амерички платан на Сајлову" развијен подраст, који је умањивао виталност стабла одвлачењем храниваса главног "тока" корен-крошња.
- Уклоњен је јак подраст у заштићеној површини СП "Дуд на Ченејском салашу". Уклоњене су и суве гране у крошњи овог стабла.
- Извршена је делимична редукација крошње СП "Платан у дворишту Основне школе "Милош Црњански"", којом се поред боље попуњености крошње постиже и повећање сигурности крошње. Такође, уклоњене су и евидентирани суве гране у крошњи. У циљу сузбијања мрежасте стенице платана изведени су третмани адекватним средствима за заштиту биља.
- Уклоњене су евидентирани суве гране у крошњи СП "Амерички платан у Футогу". У циљу сузбијања мрежасте стенице платана (*Corythucha ciliata*) изведени су третмани адекватним средствима за заштиту биља.
- Постављене су информативно-едукативне табле код СП "Амерички платан у Футогу" и СП "Платан у дворишту Основне школе "Милош Црњански"". На таблама су представљени подаци о историјату заштите споменика природе, дендрометријске карактеристике стабала и подаци ботаничкој врсти.

Да је Пројекат реализован у целости на наведени начин и у складу са свим посебним условима потврђено је извештајем о извршеном стручном надзору над изведеним радовима од стране Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, Нови Сад и извештајем Покрајинског завода за заштиту природе Нови Сад.

4. "Реализација дела активности предвиђених Програмом управљања Споменика природе "Парк института у Сремској Каменици" за 2018. годину"

Носилац пројекта: Установа заједничких послова института у Сремској Каменици

Одлуком о проглашењу Споменика природе "Парк института у Сремској Каменици" заштићеним подручјем ("Службени лист Града Новог Сада", број 71/16) управљање овим Спомеником природе поверено је Установи заједничких послова института у Сремској Каменици, Сремска Каменица, која је израдила Програм управљања Споменика природе "Парк института у Сремској Каменици" за 2018. годину на који је Градска управа за заштиту животне средине дала сагласност, број VI-501-2/2017-78 од 10. јануара 2018. године.

Програм управљања Споменика природе "Парк института у Сремској Каменици" за 2018. годину су у делу ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ планиране приоритетне мере и активности на управљању заштићеним добром. Мониторингом вегетације, а у циљу праћења стања целокупне вегетације у Парку и уређења простора, утврђена је потреба израде пројектне документације и то: израда биолошке основе (валоризације) дрвећа у централном делу парка, као и масива дендрофлоре у заштитином појасу и пројекат реконструкције и ревитализације Споменика природе "Парк института у Сремској Каменици". За планиране активности су прибављени услови заштите природе, који су дати у прилогу (бр. 03-691/2 од 21.05.2018. године, Покрајински завод за заштиту природе).

Приликом предлагања да се са Установом заједничких послова института у Сремској Каменици, Сремска Каменица закључи уговор имали смо у виду члан 7. Одлуке о проглашењу Споменика природе "Парк института у Сремској Каменици" заштићеним подручјем и члан 68. став 1. Закона о заштити природе (Службени гласник Републике Србије бр. 36/09; 88/10, 91/10 – испр. и 14/16), којим су планиране активности утврђене као обавеза управљача, односно Установе заједничких послова института у Сремској Каменици.

Да је Пројекат реализован у целости на наведени начин и у складу са свим посебним условима потврђено је извештајем Покрајинског завода за заштиту природе Нови Сад.

IV. ИСТРАЖИВАЧКИ И РАЗВОЈНИ ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ

У циљу реализације Програма, а у складу са одредбама Правилника о суфинансирању истраживачких и развојних пројеката и програма из области заштите животне средине ("Службени лист Града Новог Сада", бр. 5/17 и 29/17), Градска управа за заштиту животне средине је, уз сагласност Градоначелника Града Новог Сада, расписала Јавни конкурс за доделу средстава за суфинансирање истраживачких и развојних пројеката и програма из области заштите животне средине на територији Града Новог Сада за 2018. годину у укупном износу од 30.000.000,00 динара.

Поступак Јавног конкурса спровела је Комисија за спровођење поступка Јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање истраживачких и развојних пројеката и програма из области заштите животне средине на територији Града Новог Сада за 2018. годину, образована и именована Решењем Градоначелника Града Новог Сада број: 501-2/2018-19-II од 17. априла 2018. године, а на предлог начелника Градске управе за заштиту животне средине.

Након прегледа пријављених пријава и испитивања њихове благовремености и уредности, у складу са Правилником и Смерницама за подносиоце предлога пројеката и програма по јавном конкурсном поступку за доделу средстава за подршку истраживачким и развојним пројектима и програмима из области заштите животне средине, сачињен је Предлог листе вредновања и рангирања и објављен на сајту Управе. По истеку рока за подношење приговора на објављен Предлог листе, с обзиром да није било достављених приговора, Градоначелнику Града Новог Сада достављен је Извештај о спроведеном поступку Јавног конкурса, са предлогом Листе вредновања и рангирања пријављених програма и пројеката и износом средстава који се предлаже за њихову реализацију.

Закључком Градоначелника Града Новог Сада број: 501-2/2018-18в-II од 26. јула 2018. године, одобрена су средства за суфинансирање следећих програма и пројеката:

1. "Дигитална биоэколошка основа Футошког парка као део катастра зелених површина Новог Сада", носиоца пројекта: Универзитет у Београду, Шумарски факултет;
2. "Израда модела прорачуна емисије гасова са ефектом стаклене баште за различите сценарије управљања отпадом у граду Новом Саду", носиоца пројекта: Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука;
3. "Економска обележја производње електричне и топлотне енергије из биогаса", носиоца пројекта: Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет Нови Сад;
4. " 'NS MOSS' - Примена маховина у успостављању континуираног мониторинга тешких метала у ваздуху на територији града Новог Сада", носиоца пројекта: Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет;
5. "Пилот пројекат: WEB апликација за аутоматско картирање амброзије на територији Града Новог Сада", носиоца пројекта: Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет;
6. "ПРОЦЕНА РИЗИКА ЕКОСТАТУСА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НОВОГ САДА У ОКОЛИНИ ДЕПОНИЈЕ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА", носиоца пројекта: Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука;
7. "Управљање оптималним режимом експлоатације бунара за водоснабдевање града Новог Сада при различитим хидролошким условима као последицом климатских промена", носиоца пројекта: Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет;

8. "Процена ризика од појаве поплавних таласа и предлог адаптационих решења за третман комуналних отпадних вода града Новог Сада", носиоца пројекта: Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука;
9. "Студија зависности густине и врсте саобраћаја на емисију буке на изабраном путном правцу у Новом Саду", носиоца пројекта: Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука;
10. "Примена агротехничких мера и сетва одабраних травних смеша као техничко-биолошка мера борбе против инвазивних и алергених биљака", носиоца пројекта: Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет Нови Сад;
11. "Успостављање мониторинга земљишта на присуство карантинских, алергогених и инвазивних биљних врста у урбаним и семиурбаним зонама Града Новог Сада", носиоца пројекта: Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет Нови Сад;
12. "Процена ризика на животну средину проширене листе токсичних и емергентних полутаната у отпадној и површинској води код Новог Сада 2", носиоца пројекта: Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука;
13. "Оцена утицаја мера енергетске ефикасности на објектима јавне намене у Граду Новом Саду на смањење климатских промена", носиоца пројекта: Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука;
14. "Анализа економских инструмената за финансирање животне средине на територији Града Новог Сада са предлогом за њихово унапређење", носиоца пројекта: Институт економских наука у Београду;
15. "Утврђивање честичног аерозагађења на дечијим игралиштима као допринос заштити и унапређењу стања животне средине на територији Града Новог Сада", носиоца пројекта: Универзитет привредна академија у Новом Саду, Факултет за економију и инжењерски менаџмент у Новом Саду;
16. "Ниво испуњености обавеза Града Новог Сада утврђених Законом о заштити животне средине и осталим посебним законима у овој области", носиоца пројекта: Универзитет Привредна академија, Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду;
17. "Интеграција адаптација и митигација климатских промена у секторске локалне политике", носиоца пројекта: Универзитет Сингидунум, Факултет за примењену екологију „Футура“ у Београду;
18. "ВЕТЕРИНАРСКО САНИТАРНА И ТЕХНОЛОШКА КОНЦЕПЦИЈА НЕШКОДЉИВОГ УКЛАЊАЊА СПОРЕДНИХ ПРОИЗВОДА ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НОВОГ САДА", носиоца пројекта: Научни институт за ветеринарство "Нови Сад" у Новом Саду;
19. " 'Зелени лековити зид': испитивање фитофармаколошког потенцијала медитеранског смиља (*Helichrysum italicum*) узгајаног на зеленом зиду у урбаним условима", носиоца пројекта: Универзитет привредна академија у Новом Саду, Фармацеутски факултет;
20. "Интегрисани мониторинг система еколошке безбедности и рана превенција ризика у животној средини", носиоца пројекта: Универзитет Сингидунум, Факултет за примењену екологију "Футура" у Београду;
21. "Удео угљеник (IV) оксида у ваздуху зелених паркова Новог Сада у функцији очувања животне средине", носиоца пројекта: Универзитет привредна академија у Новом Саду, Факултет за економију и инжењерски менаџмент у Новом Саду;
22. "Аутоматизација система за анализу нивоа еколошке свести студената у Новом Саду", носиоца пројекта: Универзитет "УНИОН - НИКОЛА ТЕСЛА" у Београду, Факултет за спорт.

Рок за реализацију истраживачких и развојних програма и пројеката чији ће резултати представљати научну основу за предузимање мера заштите и унапређења животне средине на територији Града Новог Сада је годину дана од дана потписивања уговора.

V ОБРАЗОВНЕ АКТИВНОСТИ И ЈАЧАЊЕ СВЕСТИ О ПОТРЕБИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У циљу реализације Програма коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине за 2018. годину ("Службени лист Града Новог Сада", број 9/18), у сегменту који се односи на образовне активности и јачање свести о потреби заштите животне средине, а на основу члана 7. Правилника о суфинансирању програма и пројеката из области заштите животне средине ("Службени лист Града Новог Сада", број 45/14) и Закључка Градоначелника Града Новог Сада број: 501-2/2018-7-II од 16. марта 2018. године, Градска управа за заштиту животне средине је 26. марта 2018. године расписала Јавни конкурс за доделу средстава за суфинансирање програма и пројеката из области заштите животне средине на територији Града Новог Сада за 2018. годину укупном износу од 30.000.000,00 динара.

Поступак Јавног конкурса спровела је Комисија за спровођење поступка Јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање програма и пројеката из области заштите животне средине на територији Града Новог Сада за 2018. годину, образована и именована Решењем Градоначелника Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 12/18).

Комисија је утврдила да је на Јавни конкурс поднето 163 пријаве од стране 159 удружења (4 удружења поднело је по два пројекта).

Након прегледа приспелих пријава и испитивања њихове благовремености и уредности, као и испуњености услова Јавног конкурса, Комисија је одбацила 6 пријава. Узимајући у обзир елементе прописане чланом 12. став 1. Правилника и на основу критеријума за избор програма и пројеката који су дати у Смерницама за припрему предлога програма и пројеката, извршено је бодовање пријава које испуњавају услове из Јавног конкурса и на основу додељених бодова, а у складу са расположивим/обезбеђеним буџетским средствима, сачињен је Предлог листе вредновања и рангирања програма и пројеката пријављених на јавни конкурс, а који се предлажу за суфинансирање.

Приликом оцењивања програма/пројеката Комисија је за она удружења која су поднела по два пројекта предложила за суфинансирање оне програме/пројекте који су имали више бодова.

Листом вредновања и рангирања програма и пројеката пријављених на јавни конкурс за доделу средстава за суфинансирање програма и пројеката из области заштите животне средине на територији Града Новог Сада за 2018. годину предложено је за суфинансирање 100 пројеката поднетих од стране 100 удружења.

Закључком Градоначелника Града Новог Сада број: 501-2/2018-7в-II од 01.06.2018. године, одобрена су средства за суфинансирање следећих програма и пројеката:

1. "WATER FEST 2018", носиоца пројекта: „Инжењери заштите животне средине“. Основни циљ фестивала је био да се млади на забаван начин, кроз музику и едукативне активности мотивишу да активно учествују у борби за очување водних ресурса као и њиховог рационалног и одрживог коришћења. Фестивал се одржао у периоду од 04. до 07. јула 2018. године у Културном центру Новог Сада и Летњем биоскопу центра. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
2. "Потрага за природом", носиоца пројекта: Покрет горана Новог Сада обједињује два програма "Сасвим природна субота – Горољуби" и "Горански Еко Кампови – ГЕК". Програм је био је намењен деци од 6 до 12 година и омогућио им је квалитетно провођење слободног времена, упознавање и развој љубави према природи, упознавање са природним богатствима која се налазе у њиховом непосредном окружењу – паркови града, излетишта, НП "Фрушка гора" и СРП "Ковиљско – Петроварадински рит" као и разумевање различитих еколошких појмова и теренски рад у природи. Програм се одржао у периоду од јуна до новембра 2018. године и обухватио је око 240 деце. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
3. " 'Екологија и зелена енергија' - филм за ђаке основних школа и серијал прилога у емисији Екобаланс", носиоца пројекта: ЕКО-ГЕА. Кроз серијал видео прилога и филм „Екологија и зелена енергија“ обрађене су теме које обухватају соларне системе, ветропаркове, биомасу, геотермалну енергију као и енергију мора и таласа. Видео прилози емитовани су у емисији „Екобаланс“, а филм који је био намењен ученицима виших разреда основних школа достављен је у 34 основне школе на територији Града Новог Сада. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
4. "Чепом до осмеха", носиоца пројекта: Хуманитарно еколошка организација "Чепом до осмеха". Циљ пројекта је био да кроз едукацију, сакупљање и рециклажу платичних чепова код деце предшколског, школског узраста и младих створи осећај за хуманост и природу. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
5. "ЕНЕРГЕТСКА АВАНТУРА", носиоца пројекта: Еколошко удружење грађана "Зелено питање". Основни циљ пројекта је био едукација ученика основних школа о значају енергије и њене уштеде кроз брошуру, часопис и едукативне радионице. Пројекат је реализован у периоду од јула до новембра 2018. године, а на радионицама су учествовали ђаци основних школа "Вук Караџић", "Душан Радовић", "22. август" Буковац и "Јован Јовановић Змај" Сремска Каменица. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
6. "Green Fashion", носиоца пројекта: Удружење "АСИСТЕНТ". Како носиоц пројекта није доставио одговарајућу документацију којом се правда наменски утрошак пренетих средстава, Градска управа за заштиту животне средине је носиоцу пројекта упутила обавештење о једностраном раскиду уговора са захтевом за повраћај ненаменски утрошених средстава са припадајућом затезном каматом.
7. " 'ЕКОЛИСТ'-информативно гласило (бр. 63 и 64)", носиоца пројекта: "Институт за одрживи развој и заштиту животне средине Зелени круг". "Еколист" је информативно гласило из области екологије, заштите животне средине и одрживог развоја чији је основни циљ јачање свести и популаризација заштите животне средине, информисање грађана о темама екологије и заштите животне средине и јачање одговорности сваког

- појединца за стање животне средине у којој живимо. Часопис је достављен на адресе новосадских образовних установа, месних заједница, невладиних организација, јавних предузећа и државних институција. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
8. " 'Водич кроз екологију и науку'-ТВ емисија", носиоца пројекта: "Удружење љубитеља и мајстора уметности, вештина и теорија уметности и наука Арс Академија". Циљ пројекта је био да се кроз две снимљене ТВ емисије са стручним гостима, које су пропратиле различите научне теме и садржаје везане за екологију и заштиту животне средине, развије свест о значају очувања животне средине код деце и омладине. Реализација пројекта трајала је у периоду од јуна до новембра 2018. године. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  9. „Извиђачи и градске птице“, носиоца пројекта: Одред извиђача "Иво Лола Рибар". Основни циљ пројекта је био допринос очувању броја дивљих птица, као и обезбеђивање услова за даљи развој различитих врста птица на територији Града Новог Сада. На радионицама и предавањима одржаним у оквиру пројекта, стручни предавачи су кроз практичне савете и упутства, едуковали учеснике о заштити и очувању разноврсности птица и одговорном понашању према природном окружењу. Један од резултата пројекта је био постављање и израда кућица за птице на Стражилову и појединим локацијама у Новом Саду. Реализација пројекта је трајала од септембра до децембра 2018. године. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  10. "Паметно рециклирај", носиоца пројекта: "Едукативни грађански центар". Циљ пројекта је био да се ученицима средњих и основних школа укаже на важност и потребу поновног искоришћења отпадног материјала за очување и заштиту животне средине. У оквиру пројекта је промовисан "Буквар рециклаже" у којем су приказани поступци рециклаже, материјали који се могу рециклирати, као и користи од примене рециклаже. Реализација је трајала од јула до новембра 2018. године. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  11. "УРБАНИ ПОВРТАРИ", носиоца пројекта: Друштво "РАСПУСТИЛИШТЕ". Циљ пројекта је био да се код деце и младих подигне свест о потреби заштите животне средине, очувању природе и значају боравка у природи на примеру производње органски исправне хране у мини лејама које могу да се поставе у урбаним срединама. Учесницима је представљен цео циклус од производње до конзумирања здраве хране од семена до стола. Пројекат је реализован у периоду од марта до новембра 2018. године. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  12. "Документарни тв серијал 'Зелена патрола на делу' ", носиоца пројекта: Војвођанска зелена иницијатива. Основна идеја пројекта је била да учини видљивим проблеме у области заштите животне средине и одрживог развоја са циљем бржег и квалитетнијег решавања или ублажавања проблема. Пројекат је намењен широј јавности, надлежним институцијама, медијима и доносиоцима одлука и реализован је у октобру 2018. године. Пројекат је реализован у потпуности, у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта. Закључком Градоначелника Града Новог Сада број: 501-2/2018-7в-II од 01.06.2018. године, одобрена су средства у укупном износу од 170.000,00 динара. Укупно утрошена

- средства износе 160.015,00 динара. Неутрошена средства у износу од 9.985,00 динара враћена су у буџет Града Новог Сада.
13. "Реци НЕ кеси од пластике!" носиоца пројекта: "Одрасти здраво". Пројекат је имао за циљ да едукује ученике основних разреда, као и суграђане који купују у великим маркетима, о негативним странама употребе једнократних пластичних кеса, као и да промовише употребу платнених торби у свакодневном животу, јер се тиме даје директан допринос заштити животне средине. Пројекат је реализован од јуна до новембра 2018. године. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  14. "Вода за све", носиоца пројекта: "Алма Монс Еко". Пројекат је резултирао едукацијом и подстицањем деце предшколског и нижих разреда основне школе на кориговање свакодневних и уобичајених поступака и сугерисањем на промену понашања у правцу рационалне потрошње воде. У оквиру пројекта је припремљен илустровани приручник који је обухватио теме везане за рационалну потрошњу пијаће воде, очување резерви пијаће воде, као и пречишћавање отпадне и загађене воде. Реализација је била у периоду од јула до краја новембра 2018. године. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  15. "Екологија у срцу", носиоца пројекта: "Оаза здравља". Основни циљ пројекта је био едукација и подизање нивоа свести деце предшколског и школског узраста, као и становника Кисача о значају личног ангажовања и заштите животне средине, природе и биодиверзитета. Пројекат је реализован у периоду од августа до краја новембра 2018. године. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  16. "Зелена Европа - Зелена Србија", носиоца пројекта: "Зелена долина". Општи циљ пројекта био је представљање преговарачког поглавља 27. предприступних преговора Републике Србије са Европском унијом широј јавности, како грађанима тако и академској заједници, како би се на најбољи могући начин јавности приближиле регулативе које ће у догледном периоду ступити на снагу. За потребе одржавања семинара, израђена је брошура са потребним информацијама у вези са темом пројекта. Пројекат је реализован у периоду од августа до краја новембра 2018. године. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  17. "Еколошка конференција 'Суочавање' ", носиоца пројекта: Студентска асоцијација Универзитета у Новом Саду. Кључна тема конференције била је да се млади, као носиоци модерног друштва, повежу, сарађују и размене информације и искуства у вези са свим темама које су повезане са заштитом животне средине, а у циљу формирања радних група и еколошких мрежа и реализовања заједничких пројеката. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  18. "Аспекти заштите земљишта, воде и ваздуха код употребе моторних уља на пољопривредним машинама на подручју Новог Сада", носиоца пројекта: Удружење за заштиту права потрошача "Просперитет" - Нови Сад. Пројекат је био усмерен на едукацију и подизање свести наставника, ученика пољопривредне школе у Футогу, корисника пољопривредних техника и шире јавности о потенцијалним опасностима и штетностима које се јављају као последица неадекватне експлоатације моторних уља услед неадекватне употребе на пољопривредним машинама. Такође је промовисан исправан начин руковања пољопривредном механизацијом, складиштење и одлагање

- отпадних уља. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
19. "заштита животне средине и грађани", носиоца пројекта: Развојна иницијатива. Циљ пројекта је био да се, кроз програме обука, радионице и промовисање водича о Заштити животне средине, јача капацитет и повећа учешће организација цивилног друштва у процесима информисања и доношења одлука у области заштите животне средине на локалном нивоу. Кроз пројекат је промовисано деловање Националног конвента о Европској унији у оквиру којег се води тематски структурирана дебата представника државне администрације и невладиних организација, политичких партија, академске јавности, грађана, привредника, медија и шире јавности о приступању Србије Европској унији. Пројекат је трајао два месеца. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  20. "ФАРМАЦЕУТИЦИ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ", носиоца пројекта: "Центар за еко-иновације и очување екосистема Војводине". У склопу пројекта одржана су предавања и радионице у средњим школама, ветеринарским амбулантама и апотекама са циљем да се учесницима приближи проблематика присуства фармацеутика у воденим токовима, укаже на њихов негативан утицај како на живи акватични свет, тако и на потенцијалан утицај на хуману популацију. Удружење је спровело анкету са циљем да обезбеди статистичке податке о фармацеутском отпаду према подацима добијеним о претходној информисаности испитаника, уочавању проблема и њиховим тежњама ка решавању проблематике. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  21. "ЕКОЛОШКА МРЕЖА У ШКОЛАМА", носиоца пројекта: "НЕЦ". Пројекат се одржао у пет основних школа "Душан Радовић", "Никола Тесла", "Вук Караџић", "Иван Гундулић" и "Јожеф Атила" са циљем да се код ученика нижих разреда кроз радионице пробуди радозналост и истраживачки дух као и да се повећа свест о потреби решавања еколошких проблема кроз формирање еколошких клубова и њихово умрежавање. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  22. "Садимо и чистимо, на будућност мислимо", носиоца пројекта: "Театар младих Мишоловка". У оквиру пројекта удружење је одржало низ еко радионица са децом школског узраста, на којима су се деца на занимљив начин упознала са одвајањем отпада, значајем рециклаже, значајем зелених површина и њиховог очувања. Након завршених радионица деца су од сакупљеног отпада правили мозаик и кроз представу показали стечено знање. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  23. "Енергетска ефикасност на УНС (теорија и пракса као шанса)", носиоца пројекта: Заједница организација студената екологије и заштите животне средине. Циљ пројекта је био да се кроз примену лед технологија и едукацију о уштеди енергије, начина коришћења воде и праћења ефеката оваквих мера прикаже ниво уштеде. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  24. "Нови Сад кроз зелени објектив 2018", носиоца пројекта: Центар за омладински и друштвени развој "RES POLIS" . Пројектом и фотоконкурсом "Нови Сад кроз зелени објектив 2018" дата је прилика првенствено младима да кроз свој објектив забележе примере позитивног односа према животној средини који могу да послуже другима као узор. Учесници програма "Мале школе фотографије" су имали прилике да се упознају

- са основама фотографије, фототехнике као и о техникама истраживачке и еколошке фотографије уз праксу на теренским посетама Лиманском и Футошком парку. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
25. "Природом кроз Србију", носиоца пројекта: "Друштво за промоцију природе Србије" Публикација која је креирана током овог пројекта је научно-популарним часопис који има за циљ едукацију младих људи основног, средњег и високог образовања. Целине које су обухваћене овим часописом су биолошко – еколошког карактера и пружају знања из области биологије, екологије, заштите животне средине и туризма. Промоција часописа је одржана у ОШ "Петефи Шандор", гимназији "Јован Јовановић Змај" и на Природно математичком факултету. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  26. "БРАЊЕ И УПОТРЕБА ЛЕКОВИТОГ БИЉА ФРУШКЕ ГОРЕ", носиоца пројекта: "Ultrawell центар за психофизички баланс". У склопу пројекта удружење је одржало трибине и организовало биљобер на Фрушкој Гори са циљем едуковања грађана о значају, правилном брању и чувању лековитог биља. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  27. "Ухвати се за сламку!", носиоца пројекта: Институт за омладинске политике. Циљ пројекта је био подизање свести о значају примарне сепарације пластичног отпада у Новом Саду кроз резултате истраживања спроведеног на територији МЗ "Народни хероји" о количини отпада који грађани одлажу у току једног дана, организовањем еко радионица за заинтересоване грађане, кроз дељење промотивног материјала и промоцију пројекта путем медија. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  28. "Еко бојанка III - путујмо кроз време", носиоца пројекта: Еколошко удружење "ЗЕЛЕНИ САД" Пројекат "Еко бојанка III - путујмо кроз време" је реализован у три основне школе "Прва војвођанска бригада", "Светозар Марковић Тоза" и "Вук Караџић". За децу која су присуствовала радионицама је припремљена и одштампана креативна бојанка од рециклираног папира и дрвене бојице како би кроз игру и забаву научила о важности заштите животне средине кроз разумевање процеса из прошлости и узроцима нестанка изумрлих врста као и разлозима због чега и данас поједине врсте изумиру. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  29. "Семинар 'Заштитимо Дунавску регију'", носиоца пројекта: Новосадски институт за спорт и туризам. Пројекат је реализован на Технолошком факултету, као семинар намењен студентима из земаља Дунавског региона: Немачка, Аустрија, Словачка, Мађарска, Хрватска, Србија, Румунија, Бугарска, Молдавија и Украјина. У току семинара учесници су имали прилику да стекну нова знања из области Дунавских еколошких истраживања, кроз различите пројектне активности у циљу развијања свести о одређеним еколошким карактеристикама Дунавског региона, као и појединим изазовима и проблемима у области заштите животне средине са којима се суочавају земље Дунавског региона. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  30. "ЕКО ТУРА", носиоца пројекта: Омадинска Организација "Red Line". Циљ пројекта је био да се кроз друштвену игру спроводи едукација младих о кључним питањима екологије и одрживог развоја, дајући им практична решења која су примењива у

- њиховој свакодневници, а истовремено корисна и забавна. Саставни део игре је брошура чији је садржај везан за очување животне средине и утицај загађења на животну средину. Кроз учешће у пројекту, млади су научили колики утицај на човека има животна средина и колико они сами могу да допринесу њеном очувању. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
31. "Зелено лице моје Каменице", носиоца пројекта: "Позитива". Пројекат је конципиран тако да се кроз низ активности које су реализоване у форми различитих трибина и промоција на терену, и дељењем едукативног материјала млађим генерацијама објасни на који начин могу да допринесу очувању животне средине као и да створе здраво окружење у којем ће живети и њихова потомства. Резултати који су постигнути овим пројектом односе се на повећање свести локалног становништва и одређивање конкретних радњи које би допринеле смањењу загађења путем ефикаснијег одлагања и уклањања комуналног отпада, јачања комуналне инфраструктуре која обезбеђује "чистију Каменицу". Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
32. "Приоритетне акције за смањење оптерећења животне средине од стране неформалног рециклирања електронског и електричног отпада (ЕЕ отпада) у Новом Саду", носиоца пројекта: БЕЗ ОТПАДА. Пројекат је реализован у циљу јачања свести пре свега омладине, о значају рециклаже ЕЕ отпада. Кроз спровођење анкета, утврђене су количине ЕЕ отпада на територији града Новог Сада које су нефункционалне и спремне за процес рециклаже. По окончању припремних активности односно анкетирања, уследила су три предавања од стране стручних предавача, на којем су учесници едуковани о адекватном збрињавању опасног и неопасног отпада, транспорта и крајњег збрињавања на еколошки и одржив начин. Последња активност програма била је да се учесницима пројекта поделе фасцикле, свеске и мајице са натписима правине рециклаже ЕЕ отпада. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
33. "Сарађујем – не загађујем", носиоца пројекта: Савез Студената Унивезитета у Новом Саду. У оквиру овог пројекта удружење је организовало промоцију рециклаже путем постављања кутија на факултетима, Универзитету и на простору Новосадског кампуса, у које су професори и студенти као и посетиоци кампуса одлагали папир који је једном месечно одвожен у рециклажни центар. Кроз целокупну реализацију пројекта дистрибуирано је 10000 флајера. Остварени резултати су 15 постављених кутија и преко 500 килограма рециклираног папира. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
34. "Упознај зелену страну општине", носиоца пројекта: Удружење "Проактивна омладина Ковиља". У склопу пројекта који је трајао три месеца, реализовано је неколико активности које обухватају едукацију младих средњошколаца о томе колико су паркови и зелене површине важне за град, односно општину. У пет градских паркова одржане су радионице, током којих је дељен водич "Водич кроз зелену општину " у коме су детаљно описани новосадски паркови и друге зелене површине. По окончању едукације, учесници су се заједно са едукаторима посветили акцији чишћења парка у коме је одржана едукација. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.

35. "Вртић без отпада", носиоца пројекта: Удружење новинара "ЕКО ВЕСТ". Реализацијом пројекта обухваћена су деца предшколског узраста, која су кроз низ радионица стекла знање о основним појмовима везаним за отпад, врстама, начину управљања отпадом. Циљ је био да предшколци што раније спознају да се отпад може прерадити и поново користити као нови производ и на тај начин допринети очувању природе. Након одржаних радионица свим васпитачима подељен је примерак брошуре "Вртић без отпада". Кроз овај пројекат и лично учешће, деца се оспособљавају за одговорно понашање и како правилно поступати са отпадом. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
36. "Врабац није само симбол", носиоца пројекта: Хиперион. Пројекат је имао за циљ да се деца узраста од првог до осмог разреда, кроз радионице едукују о екологији и птицама. Деца су путем презентација и видео материјала учила о птицама, променама у њиховом животу, идентификацији птица. У оквиру радионице ученици су добили едукативне материјале, како би се ближе упознали са екологијом и потребама птица у њиховом граду. Такође су у склопу реализације пројекта постављене кућице у школским двориштима, у чијој изради су учествовала деца и наставници. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
37. "Еко свест је већа уз Рибарац без смећа!", носиоца пројекта: "ГрееНС". Пројекат је реализован у циљу едукације и подизања свести грађана о значају заштите животне средине. Једна од пројектних активности била је акција чишћења Рибарског острва, чиме је постигнут лако мерљив и уочљив циљ - очишћено третирано подручје. Резултат акције је 8м3 прикупљеног смећа. Кроз акцију чишћења, волонтерима и свим заинтересованим лицима подељене су брошуре са корисним информацијама на тему заштите животне средине. Након акције уследило је предавање у МЗ Сава Ковачевић и МЗ Омладински покрет на тему заштите животне средине и одрживог развоја. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
38. "Упознај Дунав, помози природи" носиоца пројекта: Удружење грађана "НОВИ САД". Пројекат је реализован у периоду од 5. јула до 25. новембра и допринео је главном циљу подизања свести о важности заштите животне средине. Средњошколци су имали прилику да кроз пројекте активности сазнају корисне информације у вези са Дунавом, његовим водотоковима, његовој улози у еко систему и о великом значају очувања Дунава. Цео ток пројекта пратиле су еко радионице, кроз које је спроведен тест знања на основу кога се могло видети да су учесници у великој мери стекли и усвојили знања. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
39. "Јачање свести грађана у борби против Амброзије", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ ЕКОНС ТИМ. Пројекат је конципиран тако, да су се кроз едукацију становници Новог Сада и приградских насеља упознали са проблемима које ствара полен амброзије и опасностима по здравље које она изазива, као и начин на који могу да се заштите од ње. Активности које су спровођене током реализације пројекта су подела штампаног материјала у виду брошура, израда сајта на коме су грађани могли да се информишу о борби против амброзије. У склопу пројекта одржано је неколико тематских предавања у приградским насељима Ветерник, Руменка, Бегеч, Футог, Ковиљ, Лединци. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
40. "Свет зелених око нас", носиоца пројекта: "Удружење ПроАкта". Удружење је организовало акцију чишћења Штранда у којој су учествовала деца из ОШ "Јован

Поповић". Након акције одржале су се радионице на отвореном на којима су деца сакупљала биљке за израду хербаријума који су касније приказани на изложби у ОШ "Јован Поповић". Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.

41. "Зелена мета", носиоца пројекта: Удружење грађана "Салида". Циљ пројекта био је подизање нивоа свести деце свих узраста о потреби за учењем о екологији и еколошки исправним размишљањем. У склопу пројекта одржане су радионице у природи, на којима је деци подељен едукативни материјал и урађено прелиминарно тестирање. Радионице на отвореном су одржане на обали Дунава у близини Черевиха и Петроварадина. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
42. "Очисти двориште вртића јер ће нам бити лепше", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ "МАЛИ ЉУДИ-ВЕЛИКА ОДГОВОРНОСТ". Циљ пројекта је био да се код деце узраста од 4 до 6 година развије свест и унапреди знање о потреби рециклаже и очувања животне средине. У двориштима вртића "Весели возић", "Цврчак" као и у дворишту МЗ "Детелинара" одржане су радионице на којима су прављени мозаици од чепова, украси од рециклажних материјала и украси за баштице од пластичних флаша. У склопу пројекта одржана је и акција чишћења вртића и зелених површина МЗ "Детелинара". Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
43. "Едукација - екологизација", носиоца пројекта: Удружење "LIBERTAS". Циљ пројекта је био да се унапређењем еколошког образовања младих допринесе јачању свести по питању очувања и заштите животне средине. У оквиру пројекта одржане су радионице о бенефитима и значају унапређења области еколошког образовања, као и округли сто са темом савременог приступа изучавања екологије у разредима основних и средњих школа са циљем размене искустава, добре праксе у области заштите животне средине и одрживог развоја. Пројектне активности као и промоција еколошког образовања била је медијски пропраћена путем сајта Удружења као и на друштвеним мрежама. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
44. "Промовисање вредности циркуларне економије у сврху заштите и унапређења животне средине", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ ЛОКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА. Пројекат је реализован у виду дванаест трибина намењених пољопривредницима са основним циљем промене пословних модела, навика и начина размишљања. Теме које су се обрађивале на трибинама су биле: повећање степена рециклаже и правилног третирања отпада, дугорочно улагање у сировинску и енергетску ефикасност, смањење штетних емисија, замена фосилних горива обновљивим изворима и производња и трговина одрживим производима, штедња сировинских ресурса, штедња енергије, заштита љивотне средине и отварање зелених радних места. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
45. "Одрживе заједнице", носиоца пројекта: Удружење "Центар за развој". Током трајања курса учесници су се упознали са основном терминологијом из области заштите животне средине, глобалним еколошким проблемима, отпадом и рециклажом, протоколима и законима као и елементима управљања животном средином. Учесницима је омогућено да препознају еколошке проблеме у својој месној заједници, као и да понуде потенцијална решења и кораке у решавање истих. Пројекат је

- реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
46. "Учимо да чувамо", носиоца пројекта: Омладински центар Нови Сад. Пројекат је реализован у циљу едукације деце основношколског узраста као и грађана о одрживом развоју, заштићеним природним добрима, заштити врста, заштићеним подручјима Србије, обновљивим изворима енергије, рециклажи, очувању, заштити и унапређењу основних природних ресурса. У склопу пројекта одржане су радионице у ОШ "Петефи Шандор" и ОШ "Бранко Радичевић". Пројекат је промовисан и путем 6 рекламних површина на citylight-овима. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  47. "Еколошка изузетност", носиоца пројекта: Регионални центар за експертизу у образовању за одрживи развој Војводине. Пројектом су реализоване радионице и трибине које су на иновативан и практичан начин обрадиле основне теме из области заштите животне средине. Пројекат је био намењен младима од 16 до 26 година. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  48. "Папирне кесе", носиоца пројекта: ГРАЂАНИН. Пројекат је организован са циљем да едукује грађане о штетности употребе пластичних кеса и предностима употребе наменских креираних папирних еко кеса. Организоване су две акције поделе кеса и брошура у Футогу, у пијачном простору и у центру насеља. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  49. "Еко торба", носиоца пројекта: "Алфа ЗН". Пројекат је реализован путем едукативних предавања и радионица о значају и употреби еколошких торби, кеса и цегера. Током предавања учесницима су подељене боруше и еколошке торбе. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  50. "Заштићена стабла Новог Сада", носиоца пројекта: "Иницијатива за одрживост – Артио". Пројекат је конципиран тако да се грађани Новог Сада информишу о очувању животне средине и биодиверзитета, уз подизање свести о животној средини. Такође, циљ је био упознавање са локалитетима града Новог Сада где се налазе заштићена стабла. Реализација пројекта је трајала пет месеци, и у том периоду су реализоване све предвиђене активности и постигли предвиђени резултати пројекта. Као резултат овог пројекта, настала је публикација која садржи основне информације о заштићеним стаблима која се сматрају споменицима природе на територији града. Публикација која је подељена учесницима је осмишљена тако да проблематику могу да разумеју, схвате и репродукују и деца и одрасли. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
  51. "Правилно збрињавање амбалажног отпада, пестицида и контрола исправности уређаја за апликацију пестицида у сврху заштите животне средине", носиоца пројекта: ЦЕНТАР ЗА АФИРМАЦИЈУ И РАЗВОЈ. Пројекат је имао за циљ да се становништво односно пољопривредници из три приградска места едукују о неадекватном управљању отпадом, поготово опасног отпада. Током пољопривредне производње користи се велика количина хемијских средстава, с тим да амбалажа истих завршава на обичним сметлиштима, што представља изузетно велику опасност по животну средину. Сама реализација пројекта одвијала се у три фазе. Прво су подељени промо материјали, затим су уследиле трибине на тему употребе пестицида, безбедном одлагању амбалаже, врстама и количини минералног ђубрива. Током одржавања

- трибине, ученицима је подељен едукативни материјал. Трећа фаза пројекта односи се на састављање извештаја као и на попуњавање еволуционих образаца. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
52. "Новосадска зелена иницијатива", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ "ИНИЦИЈАТИВА МЛАДИХ НОВОСАЂАНА". Удружење је у оквиру пројекта организовало низ предавања и занимљивих радионица за децу основних школа, са циљем да им се укаже на важност рециклаже. Ученици су имали прилику да сазнају шта је отпад, како се дели, шта све може да се рециклира, које су предности рециклаже, као и да на креативан начин објасне на који начин они виде рециклажу и разврставање отпада. Након завршетка пројекта сви учесници и волонтери добили су сертификате и захвалнице. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
53. "Уметност очувања природе – едукација деце и младих позитивном и одговорном коришћењу енергије", носиоца пројекта: "ЕДУКАТИВНО ИСТРАЖИВАЧКИ ИНСТИТУТ". У склопу пројекта припремљене су и дистрибуиране едукативне брошуре и флајери, у циљу информисања и едукације ученика о чувању енергије и заштити животне средине. Предавачи су кроз радионице ученике упознали са принципима одговорног и савесног коришћења енергије, алтернативним изворима енергије, видовима уштеде енергије. По окончању едукативног дела уследило је такмичење у виду квиза. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
54. "Пробуди се, мисли еколошки", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ НОВОСАДСКА ФАБРИКА ЗНАЊА. Пројекат је имао за циљ да се кроз еко-предавања и еко-радионице учесници подуче на које све начине у свом домаћинству, користећи биоразградиви отпад могу да направе компост. Основне активности биле су промовисање пројекта дељењем едукативног материјала, као и радионице, на којима су учесници могли да приступе обуци за прављење компоста. Укупно је одржано 10 предавања, и 8 радионица након којих су учесници стекли знање на који начин да предузму одговорност за властити отпад и да на конкретан начин лично допринесу очувању околине враћањем храниљивих материја у тло, за изградњу високо вредног хумуса. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
55. "Рециклажа као пословна шанса", носиоца пројекта: "Послови за младе". Циљ пројекта био је да се млади упознају са широким видовима практичне рециклаже, кроз циклус радионица, практичан и интерактиван креативан процес, интернет едукацију, стручну праксу и дискусије у групи. Такође, промоција пројекта састојала се од поделе едукативног материјала у виду флајера, плаката, беџева. Кроз радионице, полазници су развијали теоријска и практична знања о рециклажи, критичке ставове, креативно мишљење и пословне вештине. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
56. "Искључи то, човече!", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА "Youth Fest". Општи циљ пројекта био је подстицање активности у основним и средњим школама, којима се код ученика оснажује "енергетска свест" у смислу позитивног и одговорног коришћења енергије. За потребе пројекта, посебно је дизајнирана и израђена друштвена игра која обрађује проблеме у вези са енергетском ефикасношћу. Друштвена игра "Искључи то, човече" подељена је укупно у 175 примерака ђацима основних и средњих школа, чиме је омогућено стицање практичних знања у циљу побољшања стања животне средине.

- Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
57. "МАЛИ НАПОР, ВЕЛИКИ ДОПРИНОС", носиоца пројекта: "Асоцијација зелених". Садржај пројекта су биле теме са којима се грађани свакодневно сусрећу, а односе се на понашање везано за животну средину и могућности да животну средину што боље заштитимо у циљу добијања лепшег животног окружења и уштеде ресурса. Током одвијања пројекта, подељен је пројектни материјал у виду брошура и плаката, а такође су одржане и трибине у неколико месних заједница. На трибинама, грађани су добили потребне информације о правилном понашању са отпадом, начине на који се може смањити количина отпада, као и о штедњи основних ресурса воде и енергије. Као резултат, постигнуто је деловање на свест грађана, што је довело до креирања лепшег и здравијег животног окружења, чистије и уредније јавне површине. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
58. "ПРОМОЦИЈА ИНДИВИДУАЛНОГ ДОПРИНОСА ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ", носиоца пројекта: "Центар за примену дигиталних технологија". Идеја пројекта је била да се путем радионица, предавања на тему „Коришћење друштвених мрежа у циљу промоције заштите животне средине“ и поделом брошура утиче на подизање свести младих о значају заштите животне средине и популаризацији и промоцији индивидуалних доприноса у очувању. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
59. "ЦЕРКИН-ов волонтерски Еко камп Петроварадинска тврђава 2018", носиоца пројекта: Центар за ревитализацију културно историјског наслеђа. Волонтерски Еко камп "Петроварадинска тврђава 2018" је манифестација која је окупила 30 волонтера у циљу промоције очувања и заштите животне средине, здравих начина живота и промовисања позитивног вредносног система међу младима. У оквиру пројекта чишћено је приобаље Дунава од отпада, где је прикупљено 1500 кг отпада. Одржан је низ предавања на тему историјских занимљивости и наслеђу Града Новог Сада, Петроварадина и Петроварадинске тврђаве. Реализована су предавања из области одрживог развоја, а одржане су и радионице на тему изградње соларног колектора. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
60. "Екологија за све - подизање јавне свести о штетности издувних гасова", носиоца пројекта: Удружење грађана "ПО МЕРИ ГРАЂАНА". Циљ пројекта је био да се кроз одржавање едукативне трибине и поделу промотивног материјала грађанима укаже на штетност издувних гасова из превозних средстава и на опасности које прете њиховим прекомерним емитовањем, као и да се апелује на грађане да користе превозна средства која не емитују штетне гасове. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
61. "ЧИСТ ГРАД - ЛЕП ГРАД", носиоца пројекта: Удружење грађана ИДЕАЛ. Програм је био усмерен ка томе да се реализују активности попут еколошких радионица, које ће подићи свест студената о значају заштите животне средине и унапредити квалитет живота деце и младих. Активисти и волонтери су у директном контакту са студентима говорили о заштити животне средине и делили едукативни материјал. Специфични остварени циљеви пројекта су 4 едукације студената, 4 предавања и акција чишћења и уређења најзапуштенијих делова града. Пројекат је реализован у потпуности, на

- планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
62. "ЧИСТО ПОЉЕ", носиоца пројекта: "ЕКО ФОРУМ СРБИЈЕ". Пројекат је био намењен продавцима хемијских заштитних средстава за пољопривреду, пољопривредним произвођачима и пољопривредницима са циљем едукације о начину управљања амбалажним отпадом након употребе хемијских заштитних средстава. Активност пројекта се одвијала кроз дистрибуцију информативно -едукативног материјала у виду флајера, плаката и листа Газдинство. Реализација пројекта трајала је три месеца и одвијала се на подручју Града Новог Сада у неколико месних заједница. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
63. "Значај обновљивих извора енергије", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА ЗЕЛЕНА ДУГА. Реализацијом пројекта грађани су имали прилику да се едукују о значају обновљивих извора енергије као и о значају преласка на њихову употребу. Учесници су се кроз едукативне брошуре упознали са значајем смањења угљен-диоксида и метана у атмосфери, нарочито је стављен акценат у приградским насељима, имајући у виду да је тамо најпогодније прећи на алтернативне изворе енергије и да су то домаћинства. Одржано је укупно 8 радионица и једно јавно предавање у временском периоду од јуна до септембра. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
64. "Чувајмо благодети природе", носиоца пројекта: Новосадска женска иницијатива. Циљ пројекта био је подизање свести о потреби заштите животне средине и спречавању глобалног загревања, који је подразумевао организовање својеврсне изложбе фотографија на тему заштите животне средине. Учеснице у пројекту узело је 50 фотографа аматера, око 300 посетилаца изложбе као и 1300 пратилаца званичног профила удружења. Такође, едукација учесника одвијала се кроз поделу плаката и памфлета. Пројекат је трајао од августа до октобра. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
65. "Унапређење заштите животне средине кроз ефикасније управљање чврстим отпадом", носиоца пројекта: Млади за Ковиљ. Конкретан циљ пројекта био је упознавање мештана МЗ Ковиљ, са темама из области управљања отпадом и заштите животне средине на креативан начин, путем еко-радионица и предавања. Активности су обухватиле поделу флајера, плаката и промоција путем друштвених мрежа. По окончању пројекта учесници су попуњавали евалуционе обрасце, који су показатељ квалитета спроведеног програма. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
66. "ПРИРОДА И МИ - ЈЕДНО", носиоца пројекта: "ЦЕНТАР ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ МЛАДИХ". Циљ пројекта је био, да се кроз промотивни и едукативни део пројекта заинтересује што већи број грађана за теме заштите животне средине и да се утиче на подизање свести о важностима очувања животне средине. Едукација се спроводила путем пројекције документарних филмова на тему о важности зелених површина у градовима, и трибина после сваке пројекције. Учесници су подстакнути да се заштитом животне средине баве и када се заврши реализација пројекта. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
67. "Правац еколошке мисли", носиоца пројекта: Студентска асоцијација Филозофског факултета. Пројекат је реализован у виду радионица где су се учесници упознали са

- актуелним еколошким проблемима и начинима за њихово решавање, затим дводневног семинара који је одржан на Фрушкој гори где су студенти применили стечена знања са радионица и панел дискусије на тему "Правац еколошке мисли" а све са циљем подизања еколошке свести. Циљна група су били студенти Универзитета у Новом Саду. Реализација пројекта трајала је од јула до децембра. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
68. "Зелена инфраструктура (еколошка инфраструктура у градовима)", носиоца пројекта: Удружење "НС ЕКО ГРАНА". Реализацијом пројекта грађани су се упознали са значењем појма зелена инфраструктура, путем поделе едукативних брошура од стране волонтера, који су такође директно комуницирали са суграђанима и пружали им додатне информације везане за овај пројекат. Подела брошура одвијала се на пет локација у граду на пет покретних штандова, а циљна група пројекта су били искључиво одрасли суграђани. Пројекат се одвијао у Новом Саду, у периоду од јуна до августа. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
69. "Рециклирати смеће није умеће!", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ОБРАЗОВАЊА "ОБРАЗОВНИ САВЕТНИК". Пројекат је конципиран као обука ученика нижих разреда основних школа, у смислу повећања свести и усвајања појмова о рециклажи. Основне активности састојале су се у анимацији ученика и наставника да приступе пројекту и да се укључе у прикупљање материјала који су погодни за рециклажу. Током радионица, учесницима је дељен едукативни материјал у виду флајера и плаката. Пројекат је реализован у више основних школа на подручју Новог Сада, у периоду од септембра до новембра. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
70. "Заштити природу - одлажи отпад", носиоца пројекта: "Асоцијација студената струковних студија Војводине". Пројекат је реализован кроз седам јавних догађаја на локацијама: Спортско пословни центар Војводина, Новосадско шеталиште- Кеј, Дунавски парк, на Тргу Слободе, Лиманској пијаци и Кампусу Новосадског универзитета са циљем упознавања грађана, превасходно младих о проблему одлагања и управљања отпадом кроз промотивни материјал и практичан пример. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
71. " 'Шеруј' за чистији Нови Сад", носиоца пројекта: "ЕКО ПОЛИС". Пројекат је био намењен младим корисницима интернета и друштвених мрежа који су путем интернет портала могли да се информишу о темама из области заштите животне средине. Током реализације пројекта одржане су и две дискусије о овим темама у средњим школама "Исидора Секулић" и "Јован Јовановић Змај". Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
72. "Хоћу, иако више нисам млад", носиоца пројекта: "СРЦЕМ ЗА СВЕ". У циљу едукације и повећања заинтересованих грађана старијих од 30 година о значају рециклаже, пројекат је реализован у виду предавања, еко радионица и презентација. Предавања и радионице су одржане у МЗ "Југовићево", МЗ "Детелинара", МЗ "Сајлово", МЗ "Раднички" и МЗ "Париске комуне". У оквиру пројекта одржане су акције чишћења зелених површина у квартовима месних заједница, а за потребе пројекта припремљен је, одштампан и дистрибуиран едукативни материјал у виду флајера и брошура. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.

73. "Обновљиви извори енергије - услов опстанка", носиоца пројекта: Удружење грађана и грађанки "Маргина". Удружење је организовало трибине и радионице за децу у месним заједницама: "Дунав", "Стари Град", "Вера Павловић" о значају уштеде необновљивих извора енергије и повећању коришћења обновљивих извора енергије. За потребе предавања и радионица припремљене су брошуре, флајери и плакати. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
74. "Негативни утицаји амброзије на здравље и квалитет живота и важност зелених површина", носиоца пројекта: ЗЛАТНА ЗЕМЉА. У циљу едукације грађана о негативном утицају амброзије као и о значају зелених површина, удружење је организовало 7 радионица и предавања у Дунавском и Лиманском парку. У склопу промоције пројекта одштампане су брошуре и леци који су се делили заинтересованим грађанима и учесницима на радионицама. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
75. "Едукативни постер - индекс загађивача животне средине", носиоца пројекта: "Клуб љубитеља Новог Сада" Нови Сад. Циљ пројекта је био едукација грађана и деце основношколског узраста о значају чувања и заштите животне средине. За ту сврху удружење је осмислило едукативни постер који је на једноставан, лако разумљив начин указао на које све начине савремено друштво, индустријска производња и потрошачке навике становништва утичу на промене у животној средини. Предавање као и подела постера одржана је у ОШ "Душан Радовић", ОШ "Доситеј Обрадовић", ОШ "Мирослав Антић" у Футогу и ОШ "Јован Јовановић Змај" у Сремској Каменици. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
76. "Значај и улога ветрозаштитних појасева", носиоца пројекта: "Лествица НС". Циљ програма је била едукација грађана о вишеструком значају ветрозаштитних појасева и значају заштите животне средине. Програмом су били обухваћени грађани у месним заједницама Каћ, Будисава и Ковиљ. Програм се реализовао путем трибина и стручних радионица на којима су учесницима стручни предавачи приближили тренутно стање и неопходност ветрозаштитних појасева. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
77. "Уштеди енергију", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА "ВИРИДИ НОВИ САД". Пројекта је реализован у циљу едукације сеоских домаћинстава у Ветернику и Футогу о значају енергетске ефикасности. На радионицама су учесницима предложена могућа решења помоћу којих могу уштедети енергију у својим домовима, а самим тим допринети заштити животне средине. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
78. "Град Нови Сад Чува Воду", носиоца пројекта: Регионални центар за приговор савести Војводине - Chill out. Пројекат је реализован у виду кампања која се водила путем медија (штампаних и електронских) и путем уличних акција на којима су се заинтересованим грађанима делили флајери о неопходности штедне воде. Грађани су у току акција попуњавали анкете, а волонтери удружења су им пружали корисне информације о могућностима уштеде воде. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
79. "Очување животне средине кроз едукацију о обновљивим изворима енергије", носиоца пројекта: Удружење грађана "Арти". Пројекат је реализован као двомесечни семинар

- на којем су кроз занимљива предавања и креативне радионице, деци (ученицима основних школа) скренута пажња на важност примене обновљивих извора енергије односно примене соларне енергије у свакодневном животу. Ученици су уз помоћ студената Факултета техничких наука израдили соларне панеле и исте пустили у рад. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
80. "Бука (Загађење буком и како се заштитит од буке)", носиоца пројекта: "Центар за Инклузивну Обуку и Рекреацију особа са инвалидитетом". Циљ пројекта је била едукација грађана о штетности буке, проблемима које она изазива као и о могућим решењима за заштиту од буке. У склопу пројекта припремљена је и одштампана брошура која се делила заинтересованим грађанима на више прометних локација у граду. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
81. "Едукација сакупљача и мапирање откупљивача секундарних сировина", носиоца пројекта: "ЕДИСАЦ НЕОПЛАНТА". Општи циљ програма био је очување, унапређење и заштита животне средине, кроз одговорно поступање са отпадом. Пројекат је реализован као програм помоћи припадницима ромске националности, у виду едукативних трибина, на којима су се обрађивале теме везане за прикупљање, складиштење и продају секундарних сировина. Укупно 48 припадника ромске националности едуковано је у склопу пројекта. Свим учесницима подељен је едукативни материјал у виду флајера, плаката и брошура. По окончању пројекта, учесници су попунили евалуциони образац, као интерни индикатор квалитета целокупног спроведеног програма. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
82. "Управљање ситним отпадом", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА ПРИРОДНО СТАНИШТЕ. Циљ пројекта био је да се утиче на ниво подизања свести грађана Новог Сада, о значају рециклаже и правилном одлагању отпада. Програмом је била обухваћена обука 10 волонтера, организована су 4 покретна штанда, на којима су се делиле едукативне брошуре. Циљна група били су сви суграђани, који на било који начин могу утицати на правилну сепарацију ситног отпада, првенствено у својим домаћинствима, школама и радним организацијама. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
83. "Здрава животна средина као идеал ЕУ", носиоца пројекта: Центар за развој слободног друштва. Пројекат је реализован у циљу едукације студената Правног факултета за привреду и правосуђе у Новом Саду о правној регулативи у области заштите животне средине. У склопу пројекта одржана су предавања, семинари и радионице на задату тему.
84. "ЗЕЛЕНО У НАМА И ОКО НАС", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА ФОКУС. Пројекат се одвијао у неколико фаза, кроз едукативна предавања, поделу штампаног материјала, као и медијску кампању путем билборда и City light-ova, у циљу подизања свести, становника града Новог Сада о значају заштите животне средине и појединачног доприноса очувању природе. Одржане су едукативне радионице на отвореном, циљна група били су грађани различитог старосног доба, а пројектом је било обухваћено више прометних локација у граду. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
85. "Еко-учионица 2018", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА ДРУШТВЕНА РЕАКЦИЈА. Циљ пројекта био је да се ученици основних школа едукују на тему

рационалног коришћења енергије. Активности пројекта обухватају презентације, фотографије и креативне радионице, кроз које су ученици упознати на које све начине да воде рачуна о штедњи енергије, и који су то све обновљиви извори енергије. У оквиру радионица подељен је едукативни штампани материјал у виду брошура и флајера. Ученици су добили конкретне одговоре на недоумице које су имали о ефикасној употреби енергије. Након одржаних едукација, стечено знање ученика проверило се у оквиру квиза. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.

86. "ЕКО JUNACI", носиоца пројекта: Удружење грађана "ДОБИТНИК". Основни циљ пројекта био је да се едукују најмлађи о односу према животној средини. Осмишљен је и дизајниран едукативни материјал у форми сликовнице, који је децу предшколског узраста на погодан начин упознао са појмом заштите животне средине, рециклаже и угроженим биљним и животињским врстама. Поред информативне вредности, сликовница је концептирана тако да изазове емоције, пре свега саосећајност и одговорност према животној средини. Пројектом су биле обухваћене две предшколске установе. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
87. "Малци воле Нови Сад, и труде се да буде чистији град!", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ "ЛАЈФ". Овај пројекат је осмишљен са циљем развијања и јачања свести деце узраста од 7 до 10 година, о значају чувања животне средине и усвајања здравих навика. Активности које су се одвијале током реализације пројекта биле су истраживање информисаности деце о основним појмовима о заштити животне средине, израђен је веб сајт, затим су организоване анимације за децу током којих су подељени едукативни флајери. Пројектне активности трајале су 4 месеца, и одвијале су се у 5 основних школа у граду. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
88. "Грађани и управљање отпадом", носиоца пројекта: АРГО. Циљ пројекта био је пре свега да се грађани едукују и информишу о њиховим правима и обавезама, као и могућностима везаним за сакупљање и одлагање отпада. Активности које су се одвијале током реализације пројекта била је подела флајера и плаката, током којих су волонтери комуницирали са грађанима, упућујући их детаљније на њихова права и обавезе које се односе на сакупљање и одлагање отпада. Главни циљ пројекта остварен је кроз едукацију и давање обавештења грађанима, на тај начин се деловало на свест грађана, побољшала се информисаност грађана, што је довело до креирања лепшег и здравијег животног окружења, чистије и уредније јавне површине. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
89. "Заштита животне средине и напуштени љубимци у Новом Саду", носиоца пројекта: Зелена мера. У склопу пројекта организован је округли сто и одржане су образовне радионице за децу школског узраста, на којима се радило на усвајању знања и подизању свести у односима људи према животињама. Такође се радило на системском решавању проблема напуштених животиња у Новом Саду, као и о томе колико је значајна стерилизација и вакцинација. Пројектом су били обухваћени ученици основне школе "Коста Трифковић", а пројекат је реализован поводом обележавања светског дана животиња у октобру. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.

90. "Симболи и ознаке на амбалажи", носиоца пројекта: Актио. Основни циљ пројекта био је подизање нивоа знања из области заштите животне средине, студената и професора Факултета спорта и физичког васпитања у Новом Саду. Учесници су добили информације везане за различите симболе на амбалажи, на који начин да их тумаче и како да разликују званичне симболе од произвољно стилизованих слика које произвођачи често користе. Током трајања пројекта учесници су од организатора добили штампане материјале, који дају потребне информације за потпуну едукацију. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
91. "Значај рециклаже", носиоца пројекта: "Сунце ЦН". Пројекат се реализовао кроз планиране и претходно осмишљене активности грађана на територији МЗ Каћ и Будисава, у циљу едукације о значају очувања животне средине, са посебним акцентом на рециклажу. Активности су се вршиле на примерен начин, поделом брошура, флајера, плаката, разговора са учесницима и практичних показних вежби. Преко едукације самих корисника пројекта, циљ је био да се подстакну сви у њиховој околини да на паметан начин користе отпад као секундарне сировине и тиме допринесу очувању животне средине. Реализација пројекта је трајала је од јула до септембра. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
92. "Екомлад", носиоца пројекта: ЕДУКАТИВНО ИСТРАЖИВАЧКИ ЦЕНТАР АВАЛОН. Циљ пројекта био је популаризација, подстицање, усмеравање и јачање свести о значају заштите животне средине код младих, на територији града Новог Сада. Током четири месеца трајања пројекта, одржао се низ предавања и креативних радионица на тему заштите животне средине. У склопу активности, учесницима је подељен едукативни материјал у виду постера, флајера и брошура. Последњег месеца пројекта, израдила се евалуација пројекта од стране пројектног тима, на основу анкета и материјала прикупљених на радионицама. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
93. "Здраво размишљај, у складу са природом живи", носиоца пројекта: "ОмладинацНС". Основни циљ пројекта био је подизање свести и одговорности грађана Новог Сада према природи и окружењу, кроз различите активности, у виду едукативних предавања, поделе штампаног материјала и медијске кампање. Резултати су остварени кроз поделу позивних флајера за едукативна предавања, на којима се водила дискусија о значају заштите животне средине и појединачног доприноса очувању природи. Емитовани су промотивни спотови на неколико локација у граду. Пројекте активности трајале су три месеца. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
94. "ПАРКОВИ ПО МЕРИ", носиоца пројекта: "Центар за иницијативе и стратегије". У оквиру пројекта одвијала се едукација са циљем подизања свести свих грађана Новог Сада о потреби и култури коришћења паркова у граду, са свим тематским садржајима паркова, који не нарушавају структуру и суштину самог парка. Кроз пројекат грађани су упознати са могућношћу увођења нових тематских целина у постојеће или нове наменски изграђене паркове. Реализација пројекта обухвата комбинацију више различитих кампања заједно, које су биле у облику уличних активности, интеракцијом, анкетирањем на јавним зеленим површинама и у парковима, чиме су се прикупили подаци о виђењу грађана о важности очувања паркова. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.

95. "Вода! Загађивање воде и елиминација узрока", носиоца пројекта: ПОШТОВАОЦИ ПРИРОДЕ. Циљ пројекта била је едукација суграђана о значају воде и о томе колико депоније поред река, бацање смећа поред или у реку, пестициди и остале супстанце имају утицај на воду и њено загађење. Активности које су биле у склопу пројекта обухватају припрему, штампу и поделу едукативних брошура. Волонтери су у директном контакту са грађанима пружали информације о начинима на који сами можемо да утичемо на смањење загађености вода. Реализација пројекта трајала је два месеца, на три покретна штанда која су се налазила поред Дунава, све прометније локације су биле заступљене, Шtrand, Водовод, Ђачко игралиште. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
96. "Очување животне средине као комунални проблем", носиоца пројекта: Центар за развој комунално стамбеног система. Пројектом су реализоване радионице, са циљем едукације грађана и грађанки о начинима заштите животне средине. Пројектом су обухваћени станари у колективном типу становања, који функционишу у оквирима стамбених зграда, укупно 7 стамбених заједница у Новом Саду. Свим учесницима пројекта делили су се флајери и плакати. Теме едукација су биле емисија штетних гасова, обновљиви извори енергије и побољшање енергетске ефикасности. Пројектне активности трајале су три месеца у просторијама организације. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
97. "Чиста природа - здраво становништво", носиоца пројекта: Организација за младе. Заштита животне средине и унапређење здравља становништва је била основни циљ пројекта. Главна активност су била два промотивна догађаја на две локације у Новом Саду, у Лиманском и Футошком парку. Пројектом су обухваћени сви заинтересовани грађани, који су у разговору са организаторима директно едуковани о начинима заштите животне средине и одрживом развоју. Током активности грађанима су подељени плакати, флајери, беџеви и мајице. Пројекат је трајао три месеца. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
98. "МИСЛИ ЧИСТО", носиоца пројекта: УНИЈА МЛАДИХ СРБИЈЕ. "Мисли чисто" је представљала једну од секција у оквиру "Конференције студената електротехнике". Пројекат има за циљ подизање еколошке свести студената, који су током предавања имали могућност да изнесу своја мишљења о стању животне средине Града Новог Сада, као и о његовим најважнијим еколошким проблемима. Едукативне радионице су изводили професори са Факултета техничких наука, али и стручњаци из праксе. Кроз радионице студенти су стекли способност да организују јавне састанке, посебно еколошке едукативне радионице. Пројекат је трајао три месеца. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.
99. "Компостирање кућног отпада", носиоца пројекта: Удружење грађана "ФАБРИКА ЗНАЊА И ОЧУВАЊА". Основни циљ пројекта била је едукација грађана о појму компостирања, значају и корисном искоришћавању органског зеленог отпада. Активности пројекта обухватале су три корака: припрема материјала који ће се наћи у брошури, едукација грађана и састављање извештаја о успешности пројекта. Пројекат је био намењен свим грађанима, али првенствено грађанима приградског насеља Футог. Кроз реализацију пројекта едуковано је око 200 грађана о појму компостирања, којима су подељене едукативне брошуре. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.

100. "ЕКОЛОШКА ЕДУКАЦИЈА Лични избор или потреба сваког појединца", носиоца пројекта: УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА ЗЕЛЕНИ ЗИД. Циљ пројекта био је да се што већи број суграђана еколошки едукује, како би се суочили са проблемима који свакодневно настају. Активности које су довеле до реализације циља су: уочавање проблема, прикупљање материјала везаног за проблем, дефинисање решења, едукација волонтера, штампање брошуре и рад на терену. Пројектом је обухваћено мноштво локација у граду, у временском периоду од јуна до августа. Пројекат је реализован у потпуности, на планиран начин и у уговореном року о чему је од стране носиоца пројекта достављен извештај о реализацији пројекта.

VI. ИНФОРМИСАЊЕ И ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА О СТАЊУ И КВАЛИТЕТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

1. Штампање едукативног материјала

Након спроведеног поступка јавне набавке мале вредности, услуга Штампање едукативног материјала додељена је SAJNOS DOO NOVI SAD, Нови Сад.

У циљу подизања нивоа образовања, јачања свести и популаризације заштите животне средине, Градска управа за заштиту животне средине је у 2018. години финансијала штампање:

- Књига I, илустрована едукативна сликовница "Планета под лупом", намењена је деци школског узраста. Занимљиву и едукативну причу о природним богатствима и примерима добре и лоше праксе у поступању са животном средином, деца прате кроз илустрације ванземаљаца који посматрају нас и нашу планету Земљу кроз "лупу".
- Радна свеска, илустрована едукативна радна свеска "Планета је у твојим рукама", намењена је деци предшколског и школског узраста. Кроз решавање задатака, попуњавање укрштеница, бојење и повезивање слика, решавање лавиринта и квиза, деца на занимљив и ефикасан начин уче о очувању животне средине.
- Брошура "Окрени нови лист 10" припремљена је у сарадњи са ЈКП "Чистоћа" Нови Сад. Публикацијом су представљене активности и примери реализације пројекта чишћења и санирања јавних површина и унапређењу система управљања отпадом на територији Града Новог Сада у функцији очувања и унапређења животне средине током 2017. године, као и активности чија је реализација планирана за 2018. годину.
- Стони календар, нотес са хемијском оловком, рекламна кеса, платнена торба од памука са поруком "Животна средина је у вашим рукама".
- Мајица је дизајнирана са апликацијом насловне стране илустроване књиге "Планета под лупом" и адресом новог сајта Градске управе за заштиту животне средине - www.environovisad.rs.
- Визит картица

Едукативни материјал (књига "Планета под лупом", радна свеска "Планета је у твојим рукама", брошура "Окрени нови лист 10" и др.) је коришћен за едукативне радионице у време одржавања Међународног сајма "ЛОРИСТ" - "САЈАМ ЕКОЛОГИЈЕ".

2. Одржавање и иновирање интернет презентације Градске управе за заштиту животне средине

Актуелна и лако доступна информација један је од циљева Градске управе за заштиту животне средине. Управо из тог разлога, 1. јануара 2005. године, активирана је интернет презентација Управе (www.vironovisad.rs). Презентација прати смернице за израду сајтова државних органа, органа територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе и доступна је из свих интернет претраживача.

У циљу редовног, благовременог, потпуног и објективног обавештавања јавности о стању животне средине, јавности рада Градске управе за заштиту животне средине и јачања свести о значају заштите животне средине, настављено је континуирано иновирање и одржавање Интернет презентације Управе (www.vironovisad.rs) и урађена је њена реконструкција.

Након спроведеног поступка јавне набавке мале вредности, услуга Реконструкција и одржавање Интернет презентације Градске управе за заштиту животне средине, са закупом хостинга 24/7 и интернет домена, додељена је NO Solutions Development DOO, Нови Сад.

VII. ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Трошкови реализације Програма укључује трошкове за:

1. Објављивање Јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање програма и пројеката из области заштите животне средине на територији Града Новог Сада за 2018. годину и Јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање истраживачких и развојних пројеката и програма из области заштите животне средине на територији Града Новог Сада за 2018. у дневном листу "Дневник;
2. Закуп изложбеног простора на Међународним сајмовима "ЛОРИСТ" - "САЈАМ ЕКОЛОГИЈЕ". Имајући у виду члан 7. став 1. тачка 15. Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 124/12, 14/15 и 68/15), којим је прописано да на поступак прибављања или закупа земљишта, постојећих зграда или друге непокретне имовине и права у вези са њима наручиоци не примењују одредбе Закона о јавним набавкама Градска управа за заштиту животне средине је са Акционарским друштвом за приређивање сајмова и изложби "Новосадски сајам", Нови Сад закључила уговор о закупу изложбеног простора за учешће на наведеном сајму.

в.д. НАЧЕЛНИКА

Татјана Кашић